

ČERNÁ KNIHA POLICEJNÍCH HŘÍCHŮ

Červen 2002 – září 2003

Ivan Langer (ODS)
Stínový ministr vnitra

**Tato kniha kritizuje pouze ty, kteří svou
neprofesionalitou kazí dobré jméno
Policie České republiky.**

**Na tomto místě chci ocenit práci všech
policistů, kteří své zaměstnání vykonávají
poctivě a kvalifikovaně a vzkázat jim, že
si jich velice vážím. A jsem přesvědčen,
že takových je většina.**

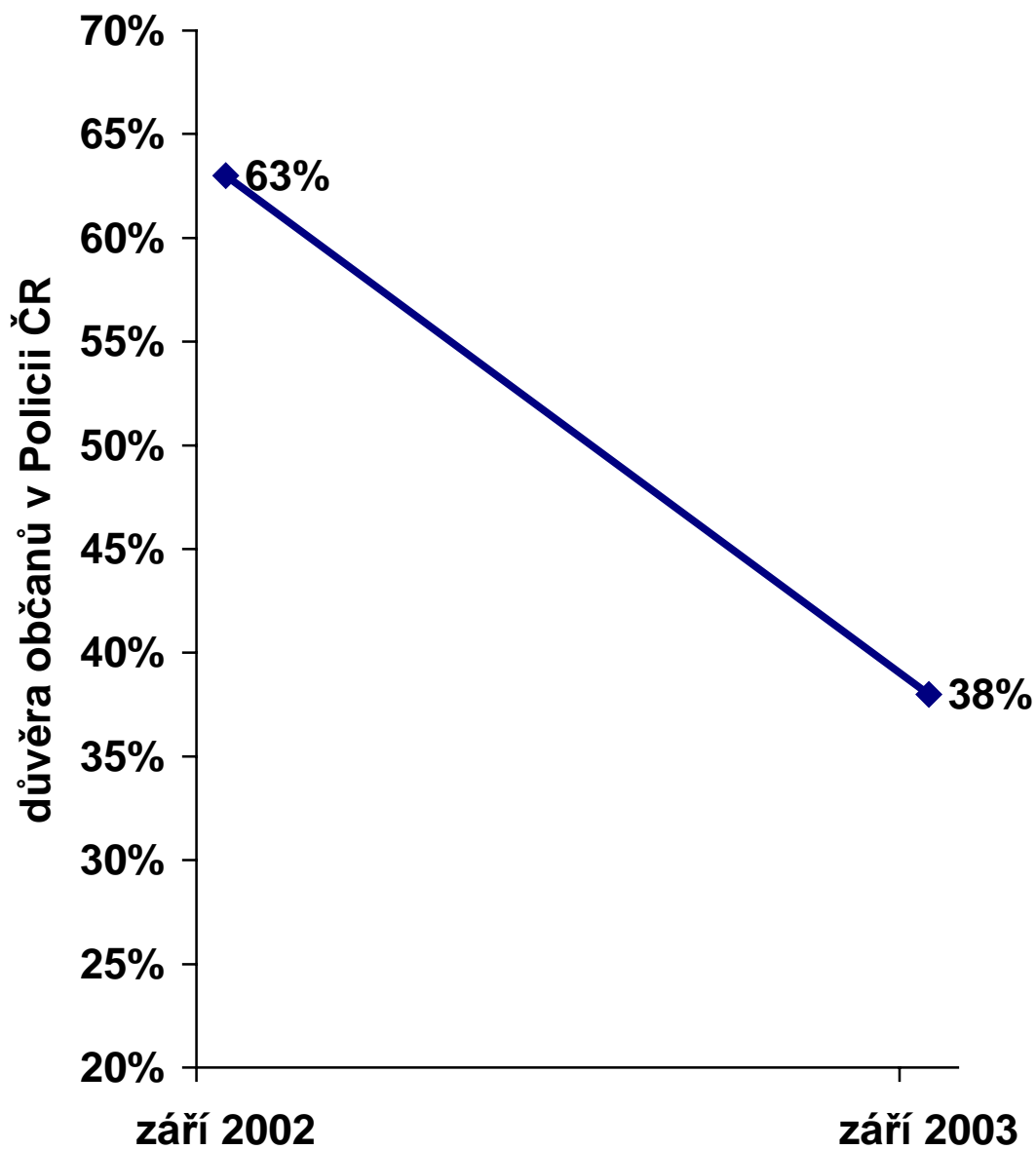
Obsah

Úvod

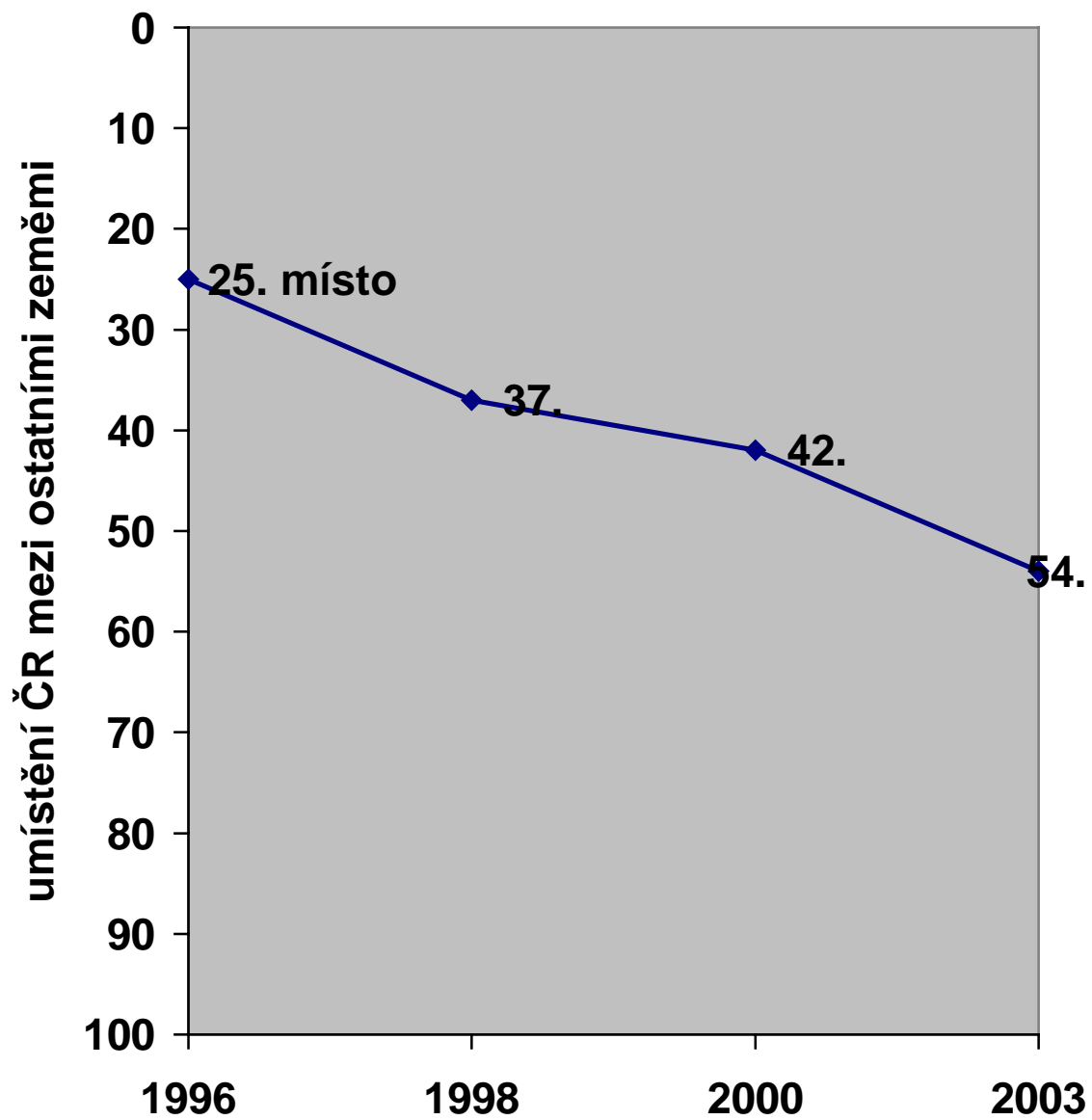
1. S úplatky se setkal téměř každý
 - a) v Česku se uplácí čím dál víc
 - b) lidé si myslí, že nejúplatnější jsou policisté
2. Pod svícnem je největší tma
3. Já na bráchu, brácha na mě
4. Policejní šlendrián
5. Vyšetřování skončilo. Zapomeňte!
6. Policisté: vrazi za volantem a opilí řidiči
7. Lakování na růžovo
8. Zbraň jen v případě nutné obrany?
9. Kde zločin vítězí nad policií
 - a) kriminalita neklesá, objasněnost ano
 - b) na českých silnicích vládnou řidiči
 - c) Česko: ráj pirátských kopií
10. Dveře otevřené dokořán
11. Chaos v organizaci policie
12. Policisté nebo mafiáni?
 - a) plať a nepůjdeš za mříže!
 - b) chrání majetek nebo ho kradou?
 - c) další prohřešky
13. Velký bratr naslouchá

Závěr

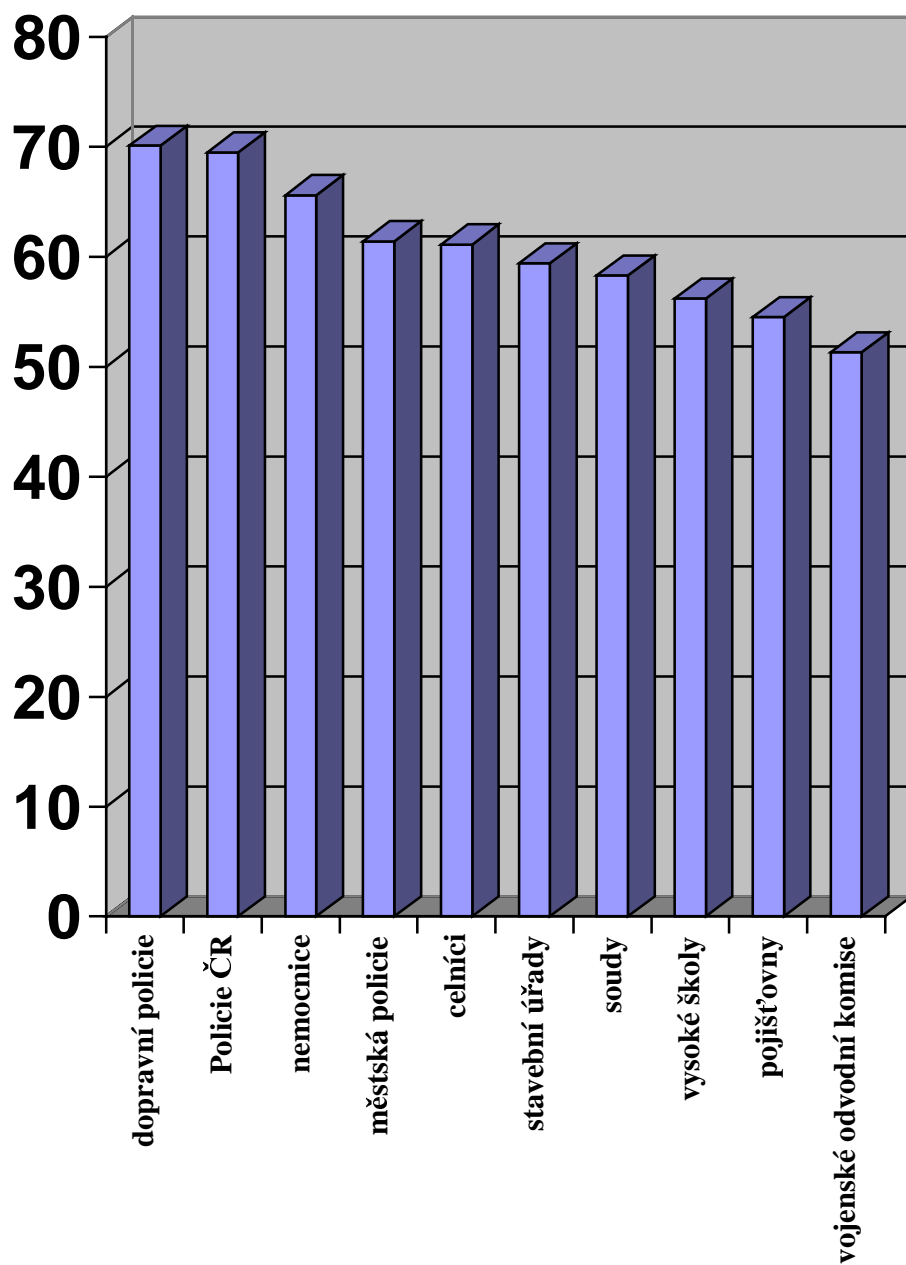
Graf 1 : Vývoj důvěry občanů v Policii ČR

Graf 2 : Postavení ČR na žebříčku korupce

Graf 3 : Nejúplatnější povolání podle názoru občanů ČR

Úvod

Sdělovací prostředky v poslední době opakovaně informují o tom, že Policie ČR nepracuje takovým způsobem, jak by měla. Škála policejních prohřešků je opravdu široká. Mezi ty nejzávažnější problémy vyskytující se v řadách policie patří korupce (ať již neschopnost Policie ČR ji odhalovat a stíhat, tak i – a to je ještě závažnější – korupce přímo mezi jejími příslušníky), nepřijatelná falešná profesní solidarita, pochybení při veřejných zakázkách, neprofesionální výkon služby, který se v plné míře ukázal na případu nejméně osmi (sebe)vražd spáchaných manželi Stodolovými, opilý policisté za volantem, falšování policejních statistik, nepřiměřené násilí při výkonu služby a další trestné činy a prohřešky. Policie má rovněž značné problémy při udržování pořádku zejména v oblastech jako majetková kriminalita, dopravní nehodovost, ochrana duševního vlastnictví. Velké otazníky přinesla i reorganizace specializovaných policejních útvarů v březnu 2003.

Na základě těchto informací klesá důvěra občanů v Policii ČR, s trochou nadsázky by se bohužel dalo říci, že policie má důvěru jako sicilská mafie. Lidé v průzkumech uvádějí, že právě policisté jsou vůbec nejuplatnější ze všech povolání. Z toho důvodu také často ani neohlašují, že se stali oběťmi trestných činů, což pak do značné míry zkresluje výsledky policejní práce měřené na základě statistik. Je tudíž nutné odpovědět si na otázku, zda je vůbec Policie ČR důsledným profesionálním neúplatným ochráncem života, zdraví, majetku a práv občanů ČR. Je celá řada důvodů – výše nastíněných a následně podrobně rozpracovaných – se domnívat, že tomu tak není. V tom případě se ale musíme rovněž zeptat, kdo je za tento stav odpovědný. Problémy Policie ČR navíc překračují hranice České republiky a stávají se předmětem kritiky mezinárodních institucí. Například Amnesty International pokárala Českou republiku za to, že důkladně nevyšetřuje zločiny v policejním sboru a že inspektoři nejsou dostatečně nezávislí.

Je ovšem nutné zdůraznit, že by byla chyba vnímat celou policii jen touto optikou. V řadách Policie ČR je velké množství kvalifikovaných a morálně i trestně bezúhonných profesionálů, kteří svou práci vykonávají velmi dobře. Bohužel se mezi nimi ale vyskytují i takoví, a není jich málo, kteří jejich dlouhodobé a usilovné snažení a kvalitní práci kazí.

Kromě výše zmíněného se vyskytuje velké množství problémů přímo na ministerstvu vnitra řízeném Stanislavem Grossem. Ministerstvo neřeší nebo ne zcela zvládlo problémy jako migrace a azylová politika, reforma veřejné správy, seznamy bývalých „donašečů“ StB, nedostatečné vybavení hasičských záchranných sborů, komunikační nedostatky při povodních 2002 a další.

Protože míra těchto prohřešků už přesahuje únosnou mez, rozhodl jsem se se svými spolupracovníky sestavit tuto černou knihu hříchů. Jejím záměrem je upozornit na výše zmíněné problémy, snaha nastínit jejich příčiny a ukázat, že (ne)odpovědné osoby buď řeší tyto problémy špatně nebo je neřeší vůbec. A zde se nabízí otázka jejich osobní a politické odpovědnosti.

Knihu hříchů jsme nese-psali my, ale novináři na základě pochybení policistů. Kniha je soupisem těch nejzávažnějších případů, o nichž informovala česká média, tudíž je vytvořena ze zdrojů veřejnosti přístupných a pracuje s popisem skutků tak, jak je vidí jejich autoři. Z toho plyne, že ne všechny skutky, tak jak jsou zde popsány, musí nutně ve všem odpovídat objektivní realitě. Jde zároveň o soupis pouze těch nejzávažnějších případů, nejedná se tedy o soupis úplný a vyčerpávající. Tato práce je ohraničena časovým rozmezím červen 2002 – září 2003, což neznamená, že obsahuje jen případy, ke kterým došlo v tomto období, ale týká se případů, o kterých v tomto období česká média informovala. Kromě médií jako zdroj k některým tématům posloužily i ministerstvem vnitra veřejnosti poskytnuté statistiky.

Inspekce ministra vnitra každým rokem zveřejňuje své statistiky o trestné činnosti policistů, z nichž můžeme vyčíst nejen počet celkově stíhaných, ale i určitou strukturu trestné činnosti této profesní skupiny. Zde jsou závěry zprávy za rok 2002:

Každý stý policista spáchal loni trestný čin

Inspekce ministra vnitra: Zpráva o činnosti za rok 2002

Vývoj trestné činnosti policistů

V této kapitole uvádíme statistické údaje, které dokumentují **vývoj trestné činnosti policistů**. Do tabulky č. 1 byly pro porovnání také zařazeny údaje z minulých let.

Tabulka č. 1 Kriminalita policistů v letech 1993 až 2002

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Počet obviněných policistů	288	276	270	305	245	306	345	389	468	444
meziroční změna	+6%	-4%	-2%	+13%	-20%	+25%	+13%	+13%	+20%	-5%
Počet objasněných trestných činů	376	355	321	374	287	373	438	603	665	453
meziroční změna	+9%	-6%	-10%	+17%	-23%	+30%	+17%	+38%	+10%	-47%
Počet obviněných policistů připadajících na 1000 policistů	6,6	5,9	6,0	6,9	5,5	6,8	7,6	8,5	10,2	9,6
Počet objasněných trestných činů připadajících na 1000 policistů	8,6	7,6	7,1	8,5	6,4	8,3	9,7	13,1	14,5	9,8

V tabulce jsou uvedeny počty obviněných policistů, počty objasněných trestných činů a v posledních dvou řádcích přepočítání těchto hodnot na 1000 policistů. (V roce 2002 byl pro výpočty použit celkový počet policistů PČR, který činil 46 014 policistů.)

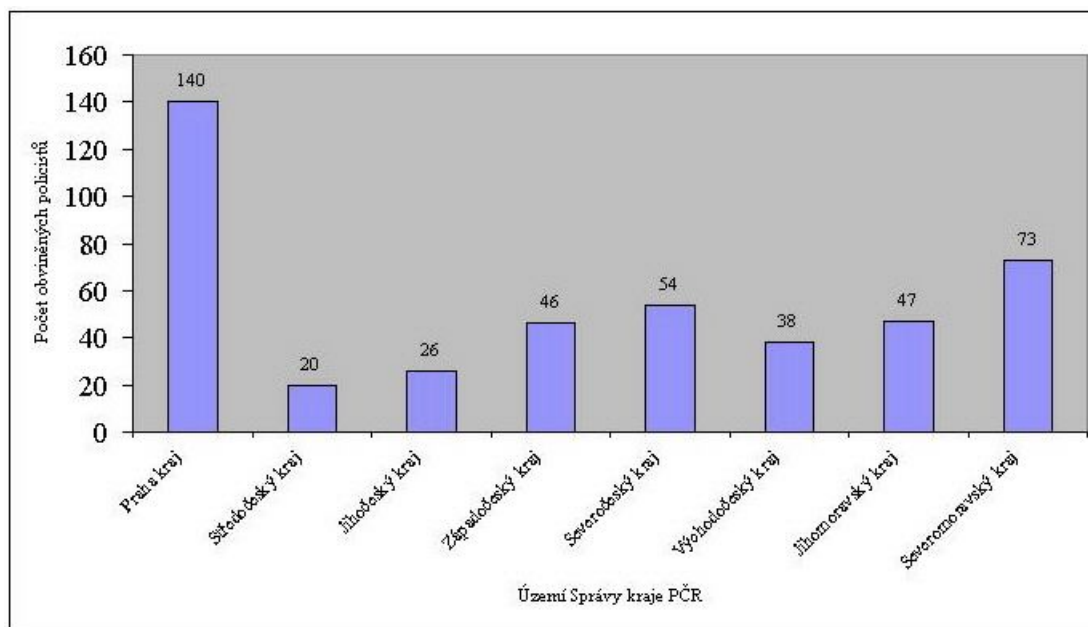
Po dalším nárůstu v roce 1999, který dynamicky pokračoval v letech 2000 i 2001, došlo letos k pětiprocentnímu snížení počtu trestně stíhaných policistů. Tento rozdíl je částečně důsledkem změny trestně právní úpravy (zvýšení dolní hranice škody, vyšší rozpracovanost věcí státními zástupci než tomu bylo u bývalých vyšetřovatelů). V úvahu je třeba vzít i skutečnost, že řada správních agend byla převedena od policie na územní správní úřady, kde tyto agendy nevykonávají policisté.

Rozbor trestné činnosti policistů v roce 2002

V období od 1. ledna do 31. prosince 2002 bylo **zjištěno** 444 pachatelů z řad příslušníků Policie ČR obviněných ze spáchání 453 trestných činů .

Graf č. 1 dokumentuje podíly obviněných policistů, kteří se dopustili trestné činnosti **na území jednotlivých krajských správ PČR** k celkovému počtu pachatelů v roce 2002. Vzhledem k tomu, že výše uvedené údaje o územním rozdělení stíhaných policistů jsou vztaženy k území výkonu služby, nelze zaměňovat tento údaj s příslušností pachatele k odpovídající správě PČR.

Graf č. 1 Počet obviněných policistů podle území výkonu služby

Nyní porovnáme počet zjištěných pachatelů z řad příslušníků Policie ČR s celkovým počtem policistů vykonávajících službu na území dané krajské správy. Z tohoto pohledu byla zjištěna nejvyšší kriminalita policistů v souvislosti s výkonem služby shodně na území správy severočeského,

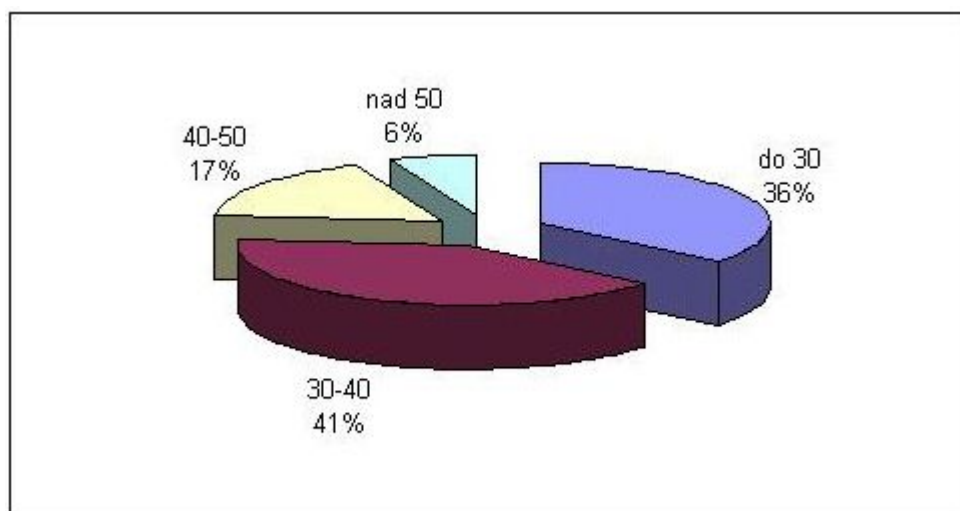
západočeského a severomoravského kraje, kde procentuální vyjádření činí 1,3 %. Nejnižší podíl obviněných na celkovém počtu policistů 0,5 % je u správy PČR střeđočeského kraje.

Přípravné řízení trestní vedené proti 444 pachatelů z řad policistů bylo doposud ukončeno v 287 případech, z toho 215 návrhem na podání obžaloby státnímu zástupci podle § 166 odst. 3 tr. řádu, ve 2 případech zpracováním zprávy o výsledku zkráceného přípravného řízení ve smyslu § 179c odst. 1 tr. řádu. Ve 41 případech nebylo trestní stíhání zahájeno a věc byla odložena podle § 159a odst. 2 tr. řádu s odkazem na § 11 odst. 1 písm. b),c),d),e),i),j nebo podle § 159a odst. 3 tr. řádu s odkazem na § 172 odst. 2 písm. a),b) tr. řádu. V 1 případě nebylo trestní stíhání zahájeno a věc byla odložena v důsledku amnestie presidenta republiky podle § 159a odst. 2 tr. řádu ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) tr. řádu. V 1 případě bylo trestní řízení zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. řádu. V 1 případě bylo stíhání přerušeno podle § 173 odst. 1 písm. a),b),c) tr. řádu. Podle § 307 tr. řádu bylo trestní řízení podmíněně zastaveno ve 26 případech.

V praporčických **hodnostech** bylo celkem 293 policistů (66 %), v důstojnických hodnostech 151 policistů (34 %). Vezmeme-li v úvahu, že v roce 2002 sloužilo u policie 25 757 praporčiků a 20 257 důstojníků, připadá na 1000 praporčiků 11,4% policistů obviněných ze spáchání trestného činu a u důstojníků tato hodnota na 1000 důstojníků činí 7,5%. Z tohoto pohledu se tedy praporčíci dopouštějí více kriminality oproti důstojníkům. Z celkového počtu pachatelů bylo v roce 2002 ve vedoucích funkcích (ředitel, vedoucí oddělení a jeho zástupce) 41 policistů, tj. 9,2 %.

Z celkového počtu 453 spáchaných skutků bylo v roce 2002 spácháno 296 skutků **v době výkonu služby** policistů a 156 v době mimo službu.

Graf č. 2 Rozdělení obviněných policistů podle věku

Co do počtu obviněných měli největší zastoupení policisté **věkové kategorie** od 30 do 40 let věku, v níž bylo zahájeno trestní stíhání 182

policistů, 159 policistů ve věku do 30 let věku, 76 stíhaných pachatelů ve věku od 40 do 50 let a 27 obviněných policistů bylo starších 50-ti let.

Z hlediska **délky služby u Policie ČR** spáchali policisté s praxí kratší než 5 let celkem 96 skutků, 161 skutků s praxí mezi 5 a 10 lety, 85 skutků s praxí mezi 10 a 15 lety, 42 skutků s praxí od 15 do 20 let a 69 skutků s praxí delší než 20 let.

Na celkovém počtu 444 zjištěných pachatelů se nejvíce podíleli policisté **zařazení** ve službě pořádkové policie 215 (48,4 %) pachateli, dopravní policie 91 (20,5 %) pachateli, kriminální policie 58 (13,1 %) pachateli, imigrační a pohraniční policie 21 (4,7 %) pachateli a na útvaru vyšetřování 15 (3,4 %) pachateli.

Největší podíl na trestné činnosti policistů mají trestné činy kvalifikované jako **zneužívání pravomoci veřejného činitele** (§ 158 trestního zákona), jichž v roce 2002 bylo objasněno 176, tj. téměř 39 % z celkového počtu skutků spáchaných příslušníky Policie ČR. Bylo objasněno 47 **pojistných podvodů** (§ 250a trestního zákona), které tvořily téměř 10 % veškeré trestné činnosti policistů. Oproti roku 2001, kdy bylo objasněno 98 pojistných podvodů, se objasněnost této závažné majetkové trestné činnosti snížila o více než polovinu. Počet **podvodů** (§ 250 trestního zákona) spáchaných policisty zaznamenal v roce 2002 výrazného poklesu na 19 případů, což představuje více než 4 % z celkového množství objasněných trestných činů policistů. 42 trestných činů (§§ 179, 180, 184, 201, 223, 224, 257 trestního zákona), tj. téměř 9% z celkového počtu trestných činů policistů, bylo spácháno **v dopravě**. O více než polovinu se snížil počet trestných činů **úmyslného ublížení na zdraví** (§ 221 a § 222 trestního zákona) na 16 případů. V roce 2002 byly objasněny 3 trestné činy z oblasti **nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů** (§187 trestního zákona), což je téměř 0,7 % z celkové kriminality policistů. Dále bylo objasněno 16 **krádeží** (§ 247 trestního zákona), což činí více než 3,5 % z celkové kriminality policistů. Policisté se v loňském roce dopustili 4 korupčních skutků (tj. více než 0,9 %) formou **úplatkářství** (podle §§ 160-162 trestního zákona). Došlo k objasnění 1 **vraždy** (§ 219 trestního zákona). Ve čtyřech případech bylo zjištěno a objasněno **neoprávněné nakládání s osobními údaji** ze strany policisty (§ 178 trestního zákona).

Závěr

Zobecněním výsledků šetření, která inspekce v roce 2002 prováděla, lze na základě statistických dat uváděných v této zprávě formulovat pracovní hypotézy, korespondující s výsledky výzkumů, které byly v policii prováděny. Několik příčin deviací v policii:

- policisté nejsou přiměřeně kontrolováni a při chybném chování často nejsou vůbec nebo jen nedostatečně bráni k disciplinární odpovědnosti. Každá moc korumpuje, je-li vykonávána bez dozoru a jestliže při jejím zneužití není nikdo volán k odpovědnosti. Vedoucí každého policejního organizačního celku se musí osobně angažovat a

vysílat jasné signály, že jakékoliv deviantní chování podřízených policistů nebude v žádné podobě trpěno a projeví se při jejich hodnocení a povyšování. Musí být vyvinut a do praxe uveden program "pozitivní discipliny", který zdůrazní a odmění integritu a disciplinovanost policistů,

- policejní korupci se daří ve společnosti, v níž se uznává především finanční úspěch a v níž se málo dbá toho, aby úspěchu bylo dosaženo legálními prostředky. Neekonomické funkce a role jsou téměř znehodnoceny ve srovnání s ekonomickými. V sociální struktuře, v níž je násilné řešení konfliktů nejen trpěno, nýbrž také ceněno, nepředstavuje "policejní brutalita" nic neobvyklého.

V policejních odděleních, kde jsou chybné praktiky narušitelů práva více nebo méně otevřeně trpěny, se vyvíjí sociálně deviantní "nepsané" normy chování policistů, které mají ve svém důsledku ztrátu důvěry občanů v policii. Uvnitř takového policejního organizačního celku je možno se setkat s podceňováním a přezíráním občanů, jejich stížnosti jsou často ignorovány, deviantní chování policistů není nikterak řešeno ani disciplinárně stíháno. Důvěra společnosti v policii je podmíněna postojem a chováním policistů vůči občanům.

Z předchozího lze vyvodit závěr, že pro chování policistů je mimořádně důležitá optimální organizace policie, účinná kontrola a její kultura.

(zdroj: *Inspekce ministra vnitra: Zpráva o činnosti za rok 2002*)

Stručný přehled klíčových problémů

- Jedním z největších problémů současné společnosti u nás je korupce. Tou se proto také zabýváme na prvním místě. Korupce zasahuje negativně téměř do všech oblastí lidské činnosti. Česká republika se v posledních letech propadá neustále hlouběji v žebříčcích korupce vypracovávaných mezinárodními institucemi. I domácí výzkumy potvrzují, že lidé se s korupcí setkávají stále častěji. Počet odsouzených za trestné činy úplatkářství je minimální. Jednou ze zásadních příčin tohoto stavu je fakt, že během vlád sociální demokracie přibývá nejen počet státních úředníků, ale především také jejich pravomoci, stát o nás rozhoduje čím dál častěji a pravidla se stávají méně a méně přehledná. V takové situaci se prostor pro korupci neustále rozrůstá. Kritický stav lze řešit jen zásadní změnou systému, úředníci by o nás měli rozhodovat co nejméně a musí se přijmout zákony, které zjednoduší, zrychlí a zprůhlední práci úředníků.
- Podle průzkumů provedených v České republice se lidé domnívají, že nejúplatnější ze všech jsou policisté. Právě ti policisté, kteří by měli proti korupci bojovat a potírat ji. Z těchto průzkumů také vyplývá, jakou důvěru občané v Policii ČR mají. Důvodů může být několik: špatná personální politika, zejména při výběru nováčků, nedostatečná kontrola ze strany příslušných orgánů, falešná solidarita mezi policisty, jejich špatné finanční ohodnocení. Chyba zde není jen v jednotlivcích, je třeba změnit celý systém.
- S korupcí souvisí také problém veřejných zakázek. Policie by zde měla být od toho, aby pochybnosti vyskytující se u těchto zakázek prověřovala. Bohužel ale i u policie se můžeme setkat s četnými případy zakázek, při kterých byly navíc utraceny stamiliony korun. O těchto zakázkách rozhodují nejvyšší policejní představitelé. Řešením je transparentnost při zadávání zakázek, rovný přístup ke všem soutěžícím a fungující systém kontroly.
- Velkým problémem v řadách policie je solidarita mezi jejími příslušníky. Její dopady jsou však nežádoucí, protože mnozí policisté nabývají dojmu, že se jim nemůže nic stát, a to i v případě, poruší-li zákon. Ale právě takových policistů je potřeba se co nejrychleji zbavit, protože špiní dobré jméno svých poctivých kolegů. Řešení tohoto problému vyžaduje celou řadu opatření směřující ke změně celého systému. Především je nutno ještě více posílit kontrolní mechanismy a důsledněji je oddělit od zbývajících složek Policie ČR.
- Častým prohřeškem policistů je porušování služebních předpisů a špatný výkon povolání. Příčinou jsou šlendriánství, neochota, neprofesionalita, ale i selhání systémová, například nedostatečný výcvik a výzbroj, nekvalitní technika, nedostatek pravomocí při ochraně života a majetku lidí, nedostatečná odborná či jazyková příprava. Pokud se

zjistí, že policista nepostupoval v souladu s předpisy, musí být rychle a přísně potrestán, což se nyní mnohdy neděje. Odpovědnost je i na ministru vnitra, jehož úkolem je vytvořit pro policisty takové podmínky, aby svou činnost mohli vykonávat řádně.

- Nejkriklavější případ neprofesionálního výkonu povolání je případ nejméně osmi vražd, které policisté zaměnili za sebevraždy, což podlomilo důvěru veřejnosti v policii a také dosavadní „úspěchy“ na poli vyšetřování vražd. Toto pochybení zneklidnilo i policejního ředitele, který nechal prověřit stovky podivných úmrtí. Tím naznačil, že nemá plnou důvěru v práci svých podřízených. Jak jim potom mají důvěřovat sami občané? Policisté musí být motivováni svou prací vykonávat kvalitně a za jakákoli pochybení musí být potrestáni. Je také zřejmé, že tak závažné případy, jako jsou vraždy, musí vyšetřovat řádně vyškolené složky policie. Policie musí přijmout řadu opatření, včetně kontrolních mechanismů, aby k takovým pochybením již nemohlo dojít.
- Dalším významným problémem, který snižuje důvěru občanů v policii, je velký počet dopravních nehod, které zavinili příslušníci Policie ČR. Častou příčinou těchto nehod je alkohol. Mezi viníky nalezneme i velký počet policistů ve vedoucích funkcích. Jednou z hlavních příčin je falešná solidarita policistů. Policisté často usedají za volant opilí s vědomím, že se jim nemůže nic stát. Ještě sebevědomější jsou policisté přímo ve službě. Policisté přiznávají, že alkohol ve službě je opravdu vážný problém. Řešením je zpřísnění kontrol a trestů a více policistů v terénu.
- Svou úspěšnost měří policisté především pomocí statistik. Ty rádi ukazují i policejní šéfové a ministr vnitra, když jejich výsledky jsou dobré. Přitom už ale nezmiňují, že závěry statistik jsou v mnohém zkreslené, neboť nezahrnují latentní, tj. skrytou kriminalitu, dá se jimi různými způsoby manipulovat a dokonce se i falšují. A právě několik případů falšování statistik se prokázalo v roce 2002. Policisté však tvrdí, že se tak děje zcela běžně. Příčinou falšování je špatně nastavený systém hodnocení, kde úspěšnost v odhalování byla hlavním kritériem.
- Společnost velmi citlivě posuzuje případy policejní brutality, zneužívání pravomoci, rasové útoky, ale třeba i nepřipustné manipulování služební pistolí. Jak je možné, že lidé se sklony k násilí a rasismu mohli být vůbec do řad policie přijati. K čemu má policie psychotesty a jiné prověrky. Příčinou je také nedůsledné vypořádání se s těmito osobami.
- Existují oblasti, ve kterých je současná policie bezmocná. K těm nejpostiženějším patří majetková kriminalita, dopravní nehodovost, ochrana duševního vlastnictví. Celková kriminalita v posledních letech výrazně neklesá, v roce 2002 dokonce vzrostla. V roce 2002 i za první pololetí roku 2003 zároveň klesala objasněnost. Řešením špatného stavu v oblasti majetkové kriminality, zejména kapesních krádeží,

vloupáním do aut apod. by mohlo být více policistů v ulicích a méně v kancelářích. Podobné je to i v oblasti dopravních nehod. Tam se k tomu přidává i zkorumpovanost dopravních policistů, špatný systém v provádění dopravních kontrol, které se zaměřují na to, aby se vybralo co nejvíc pokut a ne na to, aby se zvýšila bezpečnost silničního provozu. A když řidiči neustále slyší o tom, jak bourají opilí policisté, proč by sami měli jezdit střízliví? V oblasti ochrany duševního vlastnictví nám řešení nabízí ve své kritice Evropská komise – posílit hraniční kontroly, zlepšit koordinaci práce celníků, policie a justice. I zde je pak velkým problémem korupce příslušníků daných složek.

- Jedním z největších současných problémů nejen v České republice je migrace. Ta s sebou přináší řadu dalších problémů, zejména sociálních a v oblasti kriminality. Cizinci se nemalou měrou podílejí na celkové kriminalitě, a to zejména na kriminalitě násilné a majetkové. Nelegální zaměstnávání cizinců pak znamená vyšší nezaměstnanost a nižší odvody do státní pokladny. Vláda především musí problém migrace co nejdříve začít řešit. Je třeba zabránit zneužívání příliš vstřícných zákonů, zpřísnit a zefektivnit kontroly na státních hranicích, zbavit se korupce v řadách cizinecké a pohraniční policie.
- V posledních letech provedlo vedení policie ve svých řadách několik reorganizací. Zdá se však, že v porovnání s nárůstem kriminality v roce 2002 a poklesem objasněnosti trestných činů se účinky těchto reorganizací poněkud mívají účinkem. Způsob provádění reorganizací je rovněž nezdařilý. Od policie odešlo několik profesionálů, jejichž vycvičení stálo miliony korun, policisté ze speciálních útvarů žili v nejistotě, zda a jaké bude jejich další uplatnění. Nikdo nevěděl, jestli se s ním ještě počítá. Mnozí si stěžovali, že jim jejich nadřazení komplikují vyšetřování. A kdo se opovážil daný stav kritizovat, ten už uplatnění nenašel.
- Policisté se bohužel dopouštějí trestné činnosti všeho druhu. Někdy občané opravdu nevědí, zda je chrání policisté nebo mafiáni. Dokonce ani vydírání, podvody a zpronevěry nejsou vzácností. Pachatelé těchto trestných činů ale i nadále v řadě případů u policie slouží dál. Tyto skutečnosti, stejně jako případy výše uvedené, značně podlamují důvěru občanů v Policii ČR. V takových případech, kdy policisté spáchají trestný čin, musí v první řadě dojít k jejich rychlému a tvrdému potrestání. Je také třeba zvážit systém přijímání nových příslušníků bezpečnostních sborů, zejména Policie ČR.
- Od roku 2000 dramaticky, téměř 30 krát, vzrostl počet legálních odposlechů prováděných Policií ČR. To vzbuzuje dojem, že u nás zavládl policejní stát, který se snaží lidem nemístně zasahovat do jejich soukromí. Argumenty policejního prezidenta, že je to zapříčiněno zvýšeným počtem mobilních telefonů jsou zcestné, protože jejich počet v tomtéž období vzrostl na rozdíl od odposlechů jen čtyřikrát. Tak citlivý

zásah do ústavou zaručených práv a svobod, jakým odposlechy bezesporu jsou, je třeba vždy užívat jen v nejnnutnějších případech a po důkladném uvážení.

Řešení největších problémů Policie ČR spočívá ve změně systému, který musí stát na čtyřech základních pilířích:

SYSTÉM ODMĚŇOVÁNÍ

Absence motivace ke služebnímu postupu (výše příjmu neodpovídá míře odpovědnosti) brání naplnění jednoho z klíčových motivačních prvků – získávání kvalitních příslušníků do vyšších služebních hodností. Zjednodušeně řečeno – *proč mít víc práce a větší odpovědnost, když to pořádně nepoznám na výplatní pásce?* V této souvislosti nabízím v úvahu například redukci mzdových složek na složky čtyři – skládající se ze základního tarifu, odlišení přímého a nepřímého výkonu služby, osobního příplatku závislého na kvalitě výkonu a z jednorázové odměny. Jsem přesvědčen, že vedle administrativního zjednodušení by tato konstrukce sice znamenala větší tlak na pracovníky v řídicích funkcích a jejich větší osobní odpovědnost, současně by však umožnila lepší individuální posouzení kvality skutečně odvedené práce.

SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalitní vzdělání je nezbytným předpokladem pro kvalitní pracovní výkon, a to zejména v řídicích funkcích. Je třeba zabezpečit, aby na místech, vyžadujících určitý stupeň znalostí, byli lidé, kteří tyto znalosti opravdu mají. Policisté musí být motivováni se vzdělávat, například možnosti získat lépe placené místo, které je vyšším vzděláním podmíněno. Policistům, kteří se chtějí vzdělávat je pak třeba vycházet vstříc i nabídkou různých vzdělávacích programů.

KARIERNÍ ŘÁD

Karierní řád musí představovat ucelený soubor pravidel, popisující možnosti a pravidla pro zaměstnance, umožňující jejich růst a postup na karierním žebříčku při splnění daných předpokladů – vzdělání, věk, zkušenost, odbornost, kvalita dosavadní práce apod. Současně musí striktně platit princip, že za porušení povinností přichází rychlý a nekompromisní trest, tj. odvolání z funkce či odchod z řad Policie ČR.

SOCIÁLNÍ PROGRAMY

Příslušníci Policie ČR dnes a denně riskují své zdraví a mnohdy i životy, povaha jejich povolání nutně vnáší neklid do jejich rodin. To představuje obrovskou fyzickou, ale zejména též psychickou zátěž. Tato oběť z jejich strany musí být kompenzována řadou výhod, mezi něž patří i sociální programy. Zde musím bohužel konstatovat, že sociální program příslušníků bezpečnostních sborů je skromnější, než u Armády ČR. Přičemž rizika, kterou služba přináší jsou přinejmenším srovnatelná.

**Tyto 4 pilíře
lze zjednodušit do následujících tezí:**

„Zbavme se neschopných, dejme šanci schopným“

„Potrestejme zkorumpované, odměňme poctivé“

„Podporujme pracovité, líní musí odejít“

„Kvantitu nahraďme kvalitou“

„Policisté musí občanům sloužit, ne je šikanovat“

1. S úplatky se setkal téměř každý

a) v Česku se uplácí čím dál víc

Korupce je všude na světě velkým problémem, zasahuje negativně téměř do všech oblastí lidské činnosti. A právě v České republice se tato situace rok od roku horší, což dokazují i studie Transparency International, které měří vnímání korupce mezi lidmi v dané zemi. V těchto studiích se Česká republika propadla z 25. místa v roce 1996 na hrozivé 54. místo na světě v roce 2003. I domácí výzkumy potvrzují, že lidé se s korupcí setkávají stále častěji (ve svém okolí se s úplatky setkala 76% občanů, úplatek dalo 52%). I přes tato hrozivá čísla se pachatelé nemusí postihu bát, počet odsouzených za trestné činy úplatkářství je minimální. V roce 2002 policie objasnila pouze 153 trestných činů spojených s úplatkářstvím.

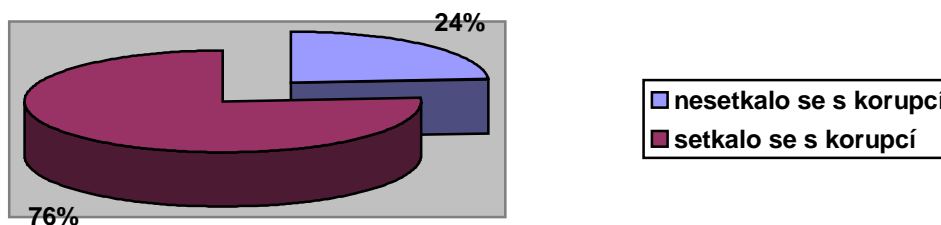
Tabulka vnímání korupce v ČR podle Transparency International

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Skóre	5,37	5,2	4,8	4,6	4,3	3,9	3,7	3,9
Pořadí	25.	27.	37.	39.	42.	47.	52.	54.

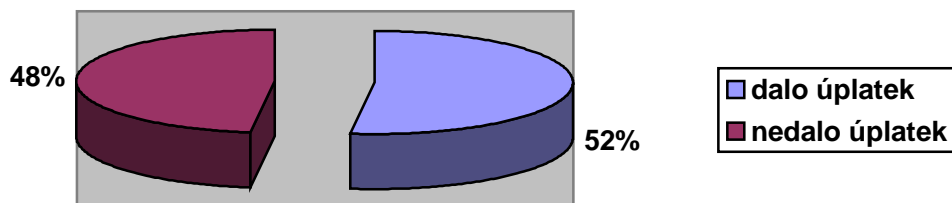
Skóre – hodnocení na stupnici 0 (nejhorší) – 10 (nejlepší)

Pořadí – TI měří korupci ve více než 100 zemích světa

Graf znázorňuje, kolik procent obyvatel ČR se ve svém okolí setkala s korupcí

Graf znázorňuje, kolik procent obyvatel ČR úplatek dalo

Češi jsou přesvědčeni, že korupce sílí (MF Dnes, 4. 2. 2003, ČTK 7. 10. 2003)

Podle studie mezinárodní organizace Transparency International jsou lidé v ČR přesvědčeni, že Česko je rok od roku zkorumpovanější zemí. V rámci studie proběhlo hodnocení, kde hodnotili běžní lidé, podnikatelé, politické a ekonomické elity. Stupnice byla od 10 (nulová korupce) do 0 (totální korupce). Česko obdrželo za rok 2002 známku 3,7, zatímco v roce 1996 to bylo 5,4. Všichni členové EU jsou daleko před námi, větší problémy s korupcí mají jen Rumunsko, Rusko, Ukrajina a Albánie. Téměř každý třetí si myslí, že řadu věcí bez úplatků nevyřídí. Jedním z hlavních důvodů tohoto stavu je fakt, že současná vláda dosud nepředložila žádný zákon, který by zjednodušil, zrychlil a zprůhlednil práci na úřadech.

Hladina korupce v České republice podle obecného mínění neklesla ani v roce 2003, zjistila mezinárodní organizace Transparency International. Organizace 7. 10. 2003 zveřejnila letošní Index vnímání korupce, který zahrnuje 133 zemí světa. V čele žebříčku jsou země, kde je podle převládajícího mínění jejich obyvatel korupce nízká - Skandinávie, Island nebo Singapur. Česká republika je na 54. místě žebříčku spolu s Bulharskem a Brazílií.

Test integrity (MF Dnes, 22. 1. 2003)

Ministr vnitra Stanislav Gross přišel do vlády s návrhem, jak zatočit s korupcí ve státní správě. Nejkrásnější zkouškou testu je jemná forma provokace, kdy provokatér nabídne podezřelému úředníkovi úplatek. Neodolá-li testovaný nabídce, v zaměstnání končí. Trestního stíhání se však obávat nemusí. *Bojem proti korupci zde není vytváření zákonů, které*

zjednoduší a zprůhlední práci úředníků, ale vyvolávání strachu mezi úředníky a jejich špiclování, což není systémové řešení. Dalším nedostatkem by bylo, kdyby agenti provokatéry byli policisté, kteří podle průzkumů jsou nejvíce úplatným povoláním.

Boj s korupcí vážne (MF Dnes, 2. 4. 2003)

S případy hospodářské kriminality bojuje policie už roky. V poslední době se však práce na rozkrývání velkých kauz ještě zpomalila. Zvláštní policejní útvary se přeskupují a opouští je vyšetřovatelé. Na kritickou situaci upozorňuje už i nejvyšší státní zástupkyně Marie Benešová. Ta se bojí, že se z ČR stane kriminální stát.

V Česku se uplácí čím dál víc (MF Dnes, 22.,23. 4. 2003)

Podle Čechů se uplácí téměř všude – řidiči policistům, rodiče kantorům, nemocní doktorům, živnostníci úředníkům Policisté ani státní zástupci nepochybují, že korupce sahá až do nejvyšších pater politiky, důkazů je však málo. Už pátým rokem po sobě přibývá lidí, kteří se přiznávají, že uplácejí. Úplatky dává téměř 40 % Čechů, celková částka činí podle odhadů přibližně 40 miliard Kč ročně. Přitom v letech 1997 – 2001 nikdy počet odsouzených za uplácení nepřekročil 100.

Průzkum MF Dnes zjistil, že korupci v Česku zažil skoro každý (MF Dnes, 15. 9. 2003)

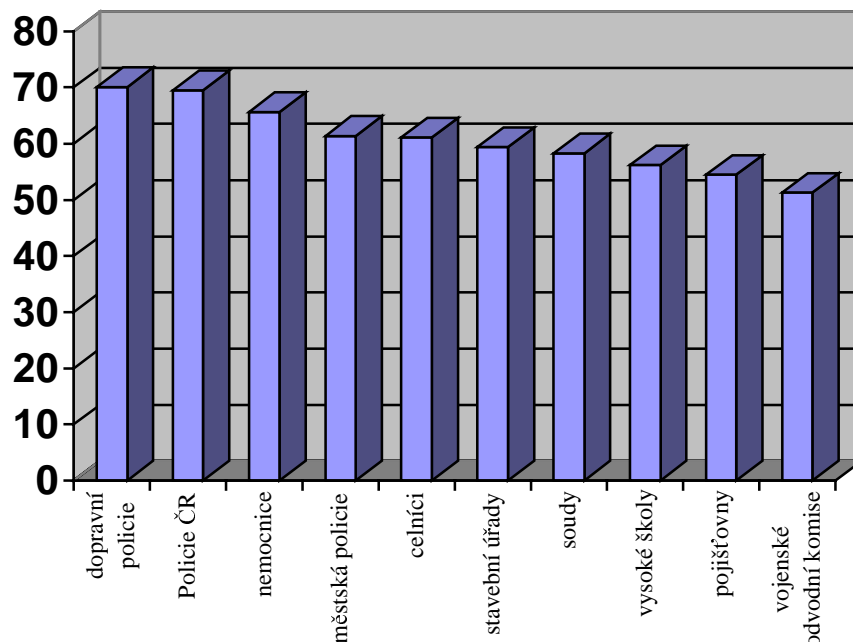
Z průzkumu vyplývá, že s úplatky se ve svém okolí setkalo 76% dotazovaných a 52% dokonce již někdy úplatek dalo. Osmnáctitisícový úplatek se dává za přijetí na vysokou školu, přes deset tisíc za urychlení lékařského zákroku, šest tisíc úředníkům za rychlé vyřízení stavebního povolení, prominutí dopravního přestupku přijde na 3300 Kč. A zatímco vládní úředníci a ministři o korupci neustále jen mluví, lidé jsou nuceni se s ní každodenně potýkat.

Závěr : Proč se v České republice korupci tak daří? Velkou roli bezesporu hraje celkové klima v zemi, k němuž svou politikou přispívá i vláda. Během vlád sociální demokracie přibývá nejen počet státních úředníků, ale především také jejich pravomoci, stát o nás rozhoduje čím dál častěji a pravidla se stávají méně a méně přehledná. V takové situaci se prostor pro korupci neustále rozrůstá. Ministr vnitra a vláda se snaží situaci řešit dalšími restrikcemi a agenti provokatéry. Tato cesta ale nikam nevede a jen dále zatěžuje občany. Řešení je v zásadní změně systému, úředníci by o nás měli rozhodovat co nejméně a musí se přijmout zákony, které zjednoduší, zrychlí a zprůhlední práci úředníků.

b) lidé si myslí, že nejúplatnější jsou policisté

Jednou z oblastí, ve které jsou dopady korupce nejcitelnější, je Policie ČR. Podle průzkumů jsou právě policisté nejzkorumpovanějším povoláním u nás. V čele žebříčku je dopravní policie následovaná ostatními složkami Policie ČR. I když tyto průzkumy zveřejňují pouze nálady lidí, můžeme z nich usoudit, jaké důvěře se tento bezpečnostní sbor u občanů těší. I sám policejní prezident Jiří Kolář v televizním pořadu Špona dne 27. 9. 2003 přiznal, že v policejním sboru má 10 až 15 procent policistů sklony ke korupci. Bohužel ale i zde, stejně jako v jiných případech korupce, viníci zůstávají většinou nepotrestáni.

Graf korupce: kdo má nejhorší pověst
(100 nejhorší, 0 nejlepší)

Průzkum: Policie je prolezlá korupcí (MF Dnes, 16. 9. 2003)

Lidé si myslí, že nejúplatnější ze všech jsou policisté. Nejvíce bodů ve 100 bodové stupnici, kde 100 znamená nejhorší a 0 nejlepší, obdrželi dopravní policisté, a to 70,1 bodu. Hned za nimi se umístili policisté z ostatních složek Policie ČR s 69,5 bodu. Průměrná výše úplatku dopravnímu policistovi činí 3337 Kč. Šéf dopravní policie Zdeněk Bambas přitom přiznává, že žádný recept na korupci po ruce nemá. Až za policisty se pak umístila další povolání, jako zaměstnanci nemocnic (65,6), městská policie (61,4), celníci (61,1) a další. Korupci u dopravní policie potvrzuje také příběh ženy, která si přála zůstat v utajení. Vypila tři piva a stálo ji to šest

tisíc korun na úplatcích. „Když se mě zeptali, jestli chci opravdu přijít o řidičák, hned mi bylo jasné, kam míří. Tehdy mužům v uniformě řekla, že má u sebe pouze jeden tisíc korun. „Oni se rozesmáli, protože prý neznám ceny. Že by jim tolik nestačilo ani za špatné parkování. A ještě mi připomněli, že jsou tři. Naložili mě a odvezli domů s tím, že jim mám do dvou minut přinést šest tisíc korun.“ Detektivové z Inspekce ministra vnitra, která zločiny v policejních řadách vyšetřuje, vědí o podobných případech hodně. „Policisté tuto trestnou činnost páchají v masovém měřítku,“ nechal se před časem slyšet šéf inspekce Mikuláš Tomin.

Důvěra lidí v policii rekordně klesla (Právo, 4. 10. 2003)

Podle zářijového šetření agentury STEM policistům věří jen 38% občanů, zatímco ještě před dvanácti měsíci to bylo celých 63%, tedy o 25% více. Tehdy ovšem vrcholily záchranné práce při povodních. V celé druhé polovině 90. let kredit policie stoupal. Náhlý pokles důvěry analytici STEM vysvětlují případy korupce a nedávno odhalenou nedbalostí policie při vyšetřovacím postupu. Policejní prezident Jiří Kolář odmítl výsledky výzkumu komentovat. Kolář nedávno poznamenal, že necítí osobní odpovědnost za individuální selhání policistů, ale dodal, že pokud by měla být otřesena důvěra v práci policie, musel by to vyhodnotit jako osobní odpovědnost.

Policista je ve vazbě, neboť vzal úplatek (MF Dnes, 22. 8. 2002)

Nadstrážmistr oddělení cizinecké policie v Přerově je podezřelý, že začátkem června 2002 vzal úplatek 20.000 Kč od Vietnamce, aby mu na 15 let prodloužil trvalý pobyt. Státní zastupitelství zároveň vyšetřuje i šéfa cizinecké policie v Přerově, neboť má podezření, že o úplatku svého podřízeného věděl a kryl jej.

Korupci na cizinecké policii začal řešit soud (MF Dnes, 1. 10. 2002)

Bývalý šéf cizinecké policie v Přerově, policejní inspektorka a dva tlumočníci jsou podezřelí z korupce či machinací se žádostmi cizinců o víza nebo prodloužení pobytu, k čemuž mělo dojít v roce 2000. Šéf cizinecké policie Jaroslav Dobeš je podezřelý, že vzal 500 Kč od Vietnamce a chtěl 30.000 Kč od Ukrajinky, prodloužil pobyt Jugoslávci bez ověření výpisu z rejstříku trestů a prodloužil platnost víz Ukrajinci a Moldavance bez potřebných dokladů. Je stíhán pro trestné činy přijímání úplatku a zneužití pravomoci veřejného činitele. Vzhledem k tomu, že to není jediný případ u cizinecké policie v Přerově, oznámilo nedávno vedení policie v Ostravě, že svou přerovskou pobočku raději rozpráší.

Dopravní policista před soudem pro úplatkářství (MF Dnes, 21. 2. 2003)

Dopravní policista z Prostějova půjde kvůli podezření z úplatkářství před soud. Státní zástupce jej žaluje za to, že chtěl úplatek od řidiče, který porušil předpisy. Za to, že motoristu chybu zahraje do autu, žádal přes prostředníka 2.000 Kč. Řidič však odmítl zaplatit a věc oznámil policistovým nadřízeným. Obžalovaný příslušník je stále ve službě (tedy 21. 2. 2003).

Policista byl odsouzen za podplácení (idnes, 14. 4. 2003)

Pražský kriminalista Jindřich Mládek, který vyšetřoval hospodářské delikty, byl odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody 2 roky se zkušební dobou dva a půl roku, k pětiletému zákazu služby u bezpečnostních ozbrojených sborů a ztrátě hodnosti kapitána za to, že v květnu a červenci 2000 svým kolegům nabízel úplatky ve výši 500.000 a 50.000 Kč, aby zastavili trestní stíhání podezřelých.

Detektiv chtěl za úplatu rušit odposlechy (Lidové noviny, 21. 7. 2003)

Elitní detektiv z Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Petr Vojtěchovský podle policie nabízel dvojici podnikatelů, že je za půl milionu korun zbaví odposlechů. Instalovala jim je údajně policie kvůli jakémusi podezření. Státní zástupce z Prahy-východ, který má případ na starosti, uvedl, že detektiv je obviněn z pěti trestných činů. Vojtěchovský, který je stíhán na svobodě, čelí obvinění z podvodu, korupce, zneužití pravomoci veřejného činitele, zneužití osobních dat a nedovoleného ozbrojování. "Podnikatelům řekl, že jsou na ně vedeny odposlechy a že to za úplatek zlikviduje," řekl žalobce. Detektiv žijící v Radonicích u Prahy kontaktoval jednoho ze svých sousedů, aby dvojici vzkaz vyřídil. Podnikatelé, jeden z Prahy a druhý z Radonic, tvrdí, že mu půlmilionový úplatek poskytli. Policie nyní vyšetřuje, zda podnikatelé opravdu byli odposloucháváni a jestli měl Vojtěchovský pravomoc odposlechy odstranit. "Pokud by tuto pravomoc měl, šlo by o trestný čin úplatkářství, pokud ne, šlo by o podvod," uvedl státní zástupce s tím, že kvalifikace trestné činnosti se ještě bude možná měnit. Dodal, že již bylo vyloučeno vydírání. Toho by se detektiv dopustil v případě, že by od nich chtěl peníze pod pohrůžkou, že je obviní a nechá zavřít. "To se ale neprokázalo," řekl žalobce. Vojtěchovský podnikatelům také zjišťoval z policejních evidencí informace o jejich dodavatelích a známých. Za to byl obviněn ze zneužití osobních údajů. Nedovoleného ozbrojování se dopustil tak, že převzal od kohosi nelegálně drženou pistoli, aby ji odevzdal na policii. Místo toho ji ale předal třetí osobě.

Plat' a nepůjdeš za mříže, říkal policista (MF Dnes, 25. 7. 2003)

Nejen na záhadná úmrtí vydíraných podnikatelů, ale také na zkorumpované policejní vyšetřovatele ukazuje pátrání po „podnikatelských“ aktivitách Tomáše Linharta (stojí za ním čtyři nevyjasněná úmrtí podnikatelů, jejichž majetku se poté zmocnil a které policie vyšetřovala jako sebevraždy). Podnikatel, který se bojí o svůj život, anonymně říká : „S Linhartem mám své zkušenosti. On a policejní vyšetřovatel, který sídlil v Krakovské ulici, mne vydírali. Vyhrožovali, že pokud jim nedám peníze, dostanou mě za mříže. Vyšetřovatel si mne tenkrát pozval kvůli smyšlenému případu. Bez obalu mi řekl : Zaplat' a já to zahraju do autu. Detektivové z inspekce po něm šli a chtěli ho zatknout při předávání peněz. Někdo však Linharta varoval a on schůzku zrušil. Určitá složka policie byla o nátlaku na mne dobře informována ..., ale jaksi to usnulo. Přitom byly dostatečné důkazy, aby se to dotáhlo do konce.“ Vyšetřovatel poté odešel do civilu pracovat pro Linharta.

Kriminalista obviněn z korupce a vydírání (Lidové noviny, 20. 9. 2003)

Čtyři body má obžaloba, která viní pražského kriminalistu Michala Vrána a čtyři podnikatele z různých koutů Česka z vydírání, korupce a nedovoleného ozbrojování. Hlavou skupiny měl být podle obžaloby podpraporčík kriminálky z Prahy 9 Vrána. Ten měl spolu s Vladimírem Jeřábkem, Karlem Mahrem a Davidem Vedralem loni v únoru napadnout v Praze na Palmovce dva taxikáře, zmlátit je, zavřít v Jeřábkově baru a se zbraní v ruce si na nich vynucovat vyplacení padesáti tisíc korun. Letos v lednu měl zase Vrána s Jeřábkem a dalším podnikatelem Milanem Winterlingem násilím donutit majitele autobazaru v Benátkách nad Labem, aby jim zdarma předal dva vozy v hodnotě několika set tisíc. Nakonec, když se případem začala zabývat policie, měl Vrána s Jeřábkem uplatit dva detektivy, aby je při vyšetřování "přehlédli". "Předali jim čtyři tisíce korun za to, že je policisté nebudou zvat k vyšetřování ani vyslýchat," upřesnil státní zástupce Ladislav Stahl. K tomu ke všemu se podle něj u Vrány našla spousta nepovolené munice, např. střelivo a plynové granáty.

Brali úplatky od opilých řidičů (MF Dnes, 6. 10. 2003)

Na jižní Moravě čelí dva policisté obvinění, že za úplatky nechávali opilé šoféry vyváznout s mírnými tresty. Na případ se přišlo při sledování jednoho z brněnských policistů, který byl už dříve obviněn, že za úplatu zprostředkovával získání řidičských průkazů. "Zjistili jsme, že dokázal zařídit i jiné věci. Jednalo se i o nestandardně nízké tresty opilým řidičům," řekl jeden z policistů, kteří na případu pracují. Řidiči přistižení s alkoholem v krvi podle státního zástupce Radka Hůlky předávali policistům úplatky ve výši od 10 do 30 tisíc. Policisté na oplátku přislíbili, že pro ně zajistí mírnější tresty. Zatím není přesně jasné, o kolik případů šlo. Spolu s dvojicí policistů byli

obvinění i dva úředníci brněnského magistrátu. Úředníci čelí obvinění ze zneužití pravomoci veřejného činitele a hrozí jim až tři roky vězení. Policisté mohou jít za přijímání úplatků do vězení na dva roky. Ani jeden z nich už u policie nepracuje.

*Závěr: Je až tragické, že právě policisté, kteří by měli korupci odhalovat a občany od ní chránit, patří mezi ty nejúplatnější z nás. Důvodů zde může být několik: špatná personální politika, zejména při výběru nováčků, nedostatečná kontrola ze strany příslušných orgánů, falešná solidarita mezi policisty, ale třeba i jejich špatné finanční ohodnocení. Chyba zde není jen v jednotlivcích, **je třeba změnit celý systém**, jinak nápravy nedosáhneme.*

2. Pod svícnem je největší tma

Během posledních let jsme už hodně slyšeli o podivných veřejných zakázkách, často vypisovaných bez výběrového řízení. Jindy zase byla vybrána nabídka zjevně pro stát nevýhodná. Policie ČR by zde měla být od toho, aby tyto pochybnosti prověřovala a případné viníky hnala k odpovědnosti. Bohužel ale i u policie se můžeme setkat s četnými případy podobných nevýhodných zakázek, při nichž se utrácely stamiliony z kapes daňových poplatníků a o nichž rozhodovali mnohdy ti nejvyšší policejní představitelé.

Náměstkyni šéfa policie hrozí vězení kvůli zakázce na pouzdra na pistole (MF Dnes, 28. 3. 2003, 7.,8.,9., 8. 2003, 15. 8. 2003)

Ekonomické náměstkyni policejního prezidenta Ivaně Pánkové hrozí až 8 let vězení. Je podezřelá z trestného činu porušování povinností při správě cizího majetku. Ačkoli již bylo proti ní zahájeno trestní stíhání, až do 14. srpna zůstávala ve službě, nakonec sama požádala o odvolání. Trestní stíhání Pánkové souvisí s výběrovým řízením na dodávku 30.000 nových pouzder pro pistole policistům. Zakázku nakonec získala rakouská firma Sickinger, která dostala přednost před českou MLC Sport, a to i přesto, že byla téměř dvakrát dražší a pouzdra nebyla testována na všech dostupných zkouškách. Časem se ukázalo, že pouzdra mají spoustu nedostatků, například se z nich pistole špatně vytahují, pouzdra praskají, o umělou hmotu si policisté pořezávají prsty. Absolutně nevhodná jsou tato pouzdra do auta, kde trhají potahy a špatně se s nimi zachází. A právě Pánková měla v tomto výběrovém řízení poslední slovo. Po zjištění těchto závad se celou zakázkou začala zabývat Inspekce ministra vnitra. Zároveň s Pánkovou je trestně stíhán i Pavel Musil, vedoucí skupiny projekčních a odborných činností, který mj. rozhodoval o dodávce nových pistolí pro Policii ČR. Policie na obou těchto zakázkách prodělala přes 10 milionů korun.

Zajímavé je také, jak se Musil i Pánková na policejní prezidium dostali. Musil sem přestoupil v roce 1999 z pozice obchodního ředitele zbrojovky Sellier & Ballot (i laik zde vidí jasný střet zájmů) a od policie odešel až před rokem, kdy se o podezřelou zakázku začala zajímat policie. Pánková působila od října 1998 do června 1999 jako ekonomická náměstkyně tehdejšího ministra vnitra Václava Grulichy a odcházela za situace, kdy se na ministerstvu vyšetřovaly rozsáhlé ekonomické aféry spojené s výběrovým řízením na nové pistole pro policii a přípravu toho tendru měla na starosti právě Pánková, která poté přešla na stejný post na policejní prezidium.

Policie stíhá další pracovníky prezidia (MF Dnes, 16. 8. 2003)

Policie již před půl rokem obvinila dva občanské pracovníky majetkového oddělení policejního prezidia vůči podezření z nevýhodného nákupu součástek k policejním samopalům, které nakoupili s více než 200% přírůstkem a navíc místo výběrového řízení oslovili jedinou dodavatelskou firmu. Policejní prezident Jiří Kolář přitom ještě 14. 8. 2003 prohlásil, že se nyní nevyšetřuje žádný další případ podobný kauze Pánková.

Další obvinění na prezidiu (TV Nova, 20. 8. 2003, Lidové noviny, 21. 8. 2003)

Další zaměstnanec policejního prezidia čelí obvinění, že nepostupoval podle zákona při zadávání veřejné zakázky. Jedenačtyřicetiletý civilní zaměstnanec je podezřelý, že pochybil při nákupu počítačů pro policii a způsobil škodu zhruba tři miliony korun. Včera to uvedly Česká televize a Nova. Zaměstnanec dal při výběrovém řízení přednost firmě své přítelkyně, která počítače nakoupila a policii prodala s přehnaně vysokým ziskem. „Byl obviněn z trestného činu porušování povinností při správě cizího majetku,“ řekla Gabriela Škoulová z policejního prezidia. Muži, který i po obvinění na prezidiu pracuje, podle ní hrozí až pětileté vězení. Policisté nyní hodlají prošetřit všechny obchody, které jedenačtyřicetiletý muž uzavřel už dříve. Jeho nadřízenou byla náměstkyně policejního prezidenta Pánková, která byla před dvěma týdny obviněna kvůli pochybnému nákupu pouzder na pistole. Přitom právě Pánková musela být z titulu své funkce o nákupu počítačů velmi dobře informována.

Auta pro policii bez výběrového řízení (TV Nova, 29. 8. 2003)

Na policejním prezidiu vyplaval na povrch další velký ekonomický skandál. Podle informací TV Nova chtělo vedení policie zakoupit pět set osobních aut značky Ford pro výměnu vozového parku. Jenže na obchod za 150 milionů korun nebylo vůbec vypsáno výběrové řízení. Stanislav Gross 29. 8. 2003 celou transakci okamžitě zastavil. Celý případ bude vyšetřovat Inspekce ministra vnitra. Plánovaný nákup se týkal celkem 500 osobních vozů za 150 milionů korun. Celou transakci chystali civilní zaměstnanci policejního prezidia řadu měsíců. Začátkem léta se prý obrátili na jediného dovozce a s tím se nakonec i dohodli. Policejní prezident Jiří Kolář tvrdí, že k žádnému pochybení nedošlo. „To bylo pouze zjišťování orientační cenové hladiny“, tvrdí Kolář. Podle ministerstva vnitra se o pouhý průzkum trhu nejednalo. Kdyby Stanislav Gross a jeho ekonomická náměstkyně kontrakt podepsali, policie by mohla auta rovnou nakoupit. Nákup automobilů za 150 milionů korun se chystal v době, kdy ekonomický úsek policejního prezidia vedla náměstkyně šéfa policie Pánková. Ta před měsícem musela z funkce odejít kvůli nevýhodnému nákupu pouzder na policejní pistole. Zatímco v tomto případě se jednalo o údajné ovlivňování výběrového řízení, v případě chystaného nákupu automobilů k žádnému řízení dokonce už ani nedošlo.

Policie mění za 600 milionů pistole, i ty nové jsou vadné (MF Dnes, 6. 9. 2003)

Policie vyměňuje staré, nebezpečné pistole, které střelí samy od sebe, za nové zbraně, kterým však při střelbě praskají rámy. Česká zbrojovka Uherský Brod dodala dosud 20 tisíc nových zbraní. Rám 8 tisíc z nich je ale vyroben z nekvalitní slitiny, takže se na něm objevují trhliny. Policejní prezident Jiří Kolář proto přezbrojování před třemi měsíci zastavil. Obnovení dodávek potrvá měsíce. Praskající rámy nejsou jedinou vadou nových zbraní. Příslušníci zásahových jednotek například upozorňují, že mají velké potíže s připevněním svítilny ke zbrani. Náměstek uherskobrodské zbrojovky pro vývoj a výzkum Ladislav Skoupý však jakékoli potíže popírá. Smlouvu se zbrojovkou přes výhrady odborníků podepsal před dvěma lety ministr vnitra Stanislav Gross.

Grossovi jde z vrtulníků hlava kolem (Deník Impuls, 9. 9. 2003)

Kolik budou stát nové vrtulníky pro policii a rychlou lékařskou pomoc? Nikdo neví. Ministr Gross se snaží skutečnou cenu zakrýt. Ministerstvo vnitra koupí osm vrtulníků od soukromé firmy Eurocopter. Ministr vnitra Stanislav Gross po zasedání vlády v polovině srpna oznámil, že budou stát miliardu a 150 milionů korun. Ze smlouvy, kterou měla redakce Deníku Impuls k dispozici, ale vyplývá, že vrtulníky budou stát daňové poplatníky o 290 milionů více, tedy miliardu a 440 milionů. Na zakázce je podezřelé, že vnitro v situaci, kdy se stát snaží ušetřit doslova každou korunu, zřejmě překročilo finanční limit, za který byla vláda vrtulníky ochotna koupit. Jde právě o 1,15 miliardy korun. Obchod s vrtulníky se dostal pod těžkou palbu odborníků. Ti jsou přesvědčeni, že je zatím zbytečné vrtulníky kupovat. Proti zakázce se bouří i ministerstvo zdravotnictví, které tvrdí, že čtyři zdravotnické verze nakoupených vrtulníků policie nepotřebuje.

Závěr: Při zadávání veřejných zakázek a následném výběru jejich vítězů je třeba vždy postupovat co nejtransparentněji, vytvořit systém fungující kontroly nakládání se státními prostředky a důkladně prověřovat jednotlivé nabídky, jejich kvalitu a cenu.

3. Já na bráchu, brácha na mě

Tato kapitola se snaží upozornit na tolik kritizovanou solidaritu mezi příslušníky policie. Tato solidarita je solidaritou nežádoucí a pro společnost škodlivá, protože právě policejní sbor by měl zaměstnávat jen lidi poctivé, neúplatné a morálně i trestně bezúhonné. A právě tato solidarita neumožňuje, aby se policie mohla zbavovat černých ovcí ve svých řadách. Proto není divu, že lidé policii vnímají jako povolání nejvíce zasažené korupcí.

Policista obviněný z vraždy zůstává ve službě (ČTK, 1. 8. 2002)

V červnu 2001 byl chomutovský policista obviněn z vraždy. Na veřejnost se celý případ dostal až nyní, kdy vyšetřovatelé věc uzavřeli a předali státnímu zástupci. Přitom i v méně závažných případech jsou policisté až do skončení vyšetřování postaveni mimo službu. Zde stačilo, že stíhaný přešel na jiné místo. Jako obranu policie uvádí, že je málo důkazů. Ale kdyby tomu tak bylo, tak by inspekce celou věc už dávno odložila.

Člen inspekce zřejmě kryl falšování statistik (MF Dnes, 8. 8. 2002)

Policista z brněnské pobočky Inspekce ministra vnitra je zřejmě zapleten do falšování statistik objasněnosti trestných činů. Je rovněž podezřelý, že sám falšoval statistiky ve svém obvodu Brno – sever ještě dříve, než začal pracovat u inspekce. Je tedy podezřelý z trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele. Varující je, že počet policistů zapletených do falšování statistik objasněnosti trestných činů stále roste. Policisté statistiky falšovali, aby měli lepší hodnocení a tím i vyšší prémie.

Údajně opilý starosta naboural, policista ho kryl (MF Dnes, 16. 5. 2003)

Policista čelí obvinění ze zneužívání pravomoci veřejného činitele za to, že poté, co starosta Kraslic Lubomír Zach havaroval údajně opilý, došel k jiným závěrům, než jaké měly být objektivně zjištěny.

Policisté kryli kolegu, který pravděpodobně vyloupil poštu (MF Dnes, 26. 7. 2003, 28. 8. 2003, Hospodářské noviny 23. 9. 2003)

V prosinci 2002 došlo k loupežnému přepadení pošty v Karlových Varech. Tři dny poté ženy za přepážkou poznali lupiče, když přišel na poštu a oznámili to policii. Byl jím kriminalista Jan Budík z Hájku na Karlovarsku. Soud jej však pro nedostatek důkazů zprostil obžaloby, a to kvůli netečnosti karlovarských kriminalistů, kterým mimochodem velí Budíkův otec. V daném případě nebyla provedena rekognice ihned, ale až po týdnů,

policisté ovlivňovali svědkyně, když se jim snažili namluvit, že policista by takovou věc nemohl nikdy udělat a nakonec celou věc odložili. Důvod: pachatel neznámý. Obžalobu si vymohlo až ředitelství karlovarských pošt, které si na chování policistů stěžovalo. Poté, co se případem začala zabývat Inspekce ministra vnitra, bylo do dnešního dne (18. 9. 2003) postaveno mimo službu a obviněno z trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele celkem pět policistů, z toho čtyři byli ve vedoucích funkcích. Jsou to: šéf kriminálky Vladimír Budík, velitel Služby kriminální policie a vyšetřování Miroslav Roušal, vedoucí 1. oddělení kriminální policie Jaroslav Hladík, kriminalista Jiří Kožíšek a posledním je Petr Fojt, zástupce vedoucího prvního oddělení kriminální služby.

Zabiják řídí auto dál (Deník Impuls, 9. 9. 2003)

Do potíží se dostal i další otec nezvedného synka. Dvaadvacetiletý Josef Brož, syn náměstka okresního policejního ředitele v Chebu, se dosud prohání v autě ulicemi města, přestože v červnu při rychlé jízdě srazil na chodníku sedmašedesátiletou ženu. Zemřela na místě. Mladík je navíc narkoman. Policistou však není.

Policistům velí vyděrač! (MF Dnes, 19. 12. 2002, Deník Impuls, 17. 9. 2003)

Ministr vnitra Stanislav Gross spolu s policejními šefy nechávají ve funkci policejního ředitele muže, který se přiznal k vydírání. Je jím Jan Pešek, který na přelomu roku 2001 a 2002 vyhrožoval násilím podnikateli Z. Fricovi, který zajišťoval práce na stavbě domu Peškova syna. Pešek žádal, aby vystavil fakturu na neexistující materiál, na jejímž základě by mohl čerpat bankovní úvěr. Z něho pak chtěl zaplatit mzdu ukrajinským dělníkům, kteří na stavbě pracovali načerno. Stíhání Peška bylo podmíněně zastaveno, protože se k činu doznal, omluvil se a uhradil vzniklou škodu. Pešek však zůstal dál ve funkci, a to i přesto, že řadový policista bývá v takovém případě zpravidla odvolán. Gross prostřednictvím své mluvčí vzkázal, že se mu setrvání Peška na ředitelském postu nelíbí, ale že s tím nemůže nic dělat. Důstojník Inspekce ministra vnitra, který případ vyšetřoval se však domnívá, že nad Peškem drží ochranou ruku celé vedení policie i sám Gross. Je to prý jeden z nejloajálnějších ředitelů.

Závěr: I řešení tohoto problému vyžaduje celou řadu opatření směřující ke změně celého systému. Především je nutno ještě více posílit kontrolní mechanismy a důsledněji je oddělit od zbývajících složek Policie ČR.

4. Policejní šlendrián

Tato kapitola je ze všech nejobsáhlejší. Prohřešky, kterých se policisté dopustili, sice nejsou většinou trestnými činy, jedná se o porušení především služebních předpisů. Dopady těchto selhání však mohou být tragické. Jde jak o selhání jednotlivců, o šlendriánství, neochotu, neprofesionalitu, tak i selhání systémová, jakými jsou například nedostatečný výcvik a výzbroj, nekvalitní technika, nedostatek pravomocí při ochraně života a majetku lidí, nedostatečná odborná či jazyková příprava.

Zatčený se zabil skokem z okna policejní stanice (idnes, 21. 6. 2002)

Třiadvacetiletý muž z Brna (Rom Vladimír Pecha) podezřelý z vloupání do domů se 18. 6. 2002 zabil skokem z okna policejní stanice v Brně – Králově Poli poté, co ho dva policisté neuhlídali, když se s ním vraceli ze záchodu. Neví se, zda chtěl uprchnout či spáchat sebevraždu. Tato policejní stanice je přitom mezi brněnskými sprejery známa svou brutalitou. Inspekce ministra vnitra nezjistila ničí pochybení. Celý způsob vyšetřování se později (MF Dnes 29. 5. 2003) stal terčem kritiky mezinárodní organizace Amnesty International.

Inspekce : v případě Hučín policie chybovala (ČTK, 11. 7. 2002)

V kauze bývalého důstojníka BIS Vladimíra Hučina zjistila Inspekce MV pochybení policie, ke kterému došlo při domovní prohlídce bytu jeho matky a při odposlechu jejího telefonu ve společném domě v Přerově, a to tím, že nepředala Hučínově matce příkaz k domovní prohlídce a v žádosti k soudu o odposlech telefonu nebylo uvedeno, že přístroj je registrován na ni.

Policista postřelil dívku v autě (MF Dnes, 16. 7. 2002)

Při policejní honičce na auto, jehož řidič projel křižovatkou, aniž zastavil, jak mu přikazovalo dopravní značení a poté se snažil vytlačit policejní vůz ze silnice, policisté nejprve vystřelili do vzduch a když řidič nereagoval, vystřelil policista na vůz a poranil spolujezdkyni do krku, ač v takové situaci mají policisté střílet do pneumatik. Podle předběžného zjištění však policista předpisy neporušil.

V pražském metru byl zabit policista. Experti tvrdí, že byl špatně vycvičen (MF Dnes, 3.,6.,10. 8. 2002)

V Praze ve stanici metra Muzeum byl 2. 8. 2002 během své služby zabit devětatřicetiletý policista Ján Mato, když se snažil zasáhnout při incidentu v metru, při kterém Rus Alexander Kručinin vhodil do kolejiště dělbuch a poté nožem ohrožoval ostatní. Kručinin jej bodl do hrudníku. Policejní expert na výcvik a zbraně tvrdí, že Mato nezvládl zásah takticky. „Pokud řadový policista narazí na ozbrojeného pachatele, jeho katastrofální výcvik a vybavení z něj dělá ovci jdoucí na porážku“, tvrdí expert. Policisté ve světě jsou v metru či na letištích vyzbrojeni revolvery se speciálním střelivem, které zneškodní jen pachatele, zastaví se v první překážce. U nás tomu tak není, ředitel pražské policie teprve až po této tragédii začal uvažovat o přezbrojení.

Po této tragédii spustila policie razii mezi cizinci, mezi nimiž se vyskytovalo i několik hledaných osob, a to nejen v ČR. Muselo však napřed dojít k takové tragédii, aby policie věnovala tomuto velkému problému konečně náležitou pozornost?

Policistu zřejmě čeká trest za Půlnoční bouři (MF Dnes, 16. 9. 2002)

Půlnoční bouře je holčička, kterou klatovská sociální pracovnice se souhlasem soudu v dubnu 2002 odebrala rodičům a umístila do kojeneckého ústavu kvůli chybějícímu rodnému listu a očkování. Policista, který vyšetřoval, zda sociální pracovnice a soudkyně nespáchaly trestný čin však případ důkladně neprošetřil, ve spise chyběly základní výsledky svědků včetně matky holčičky, spokojil se jen se zprávou z ministerstva práce a sociálních věcí, ve spise je zfalšovaný časový údaj o výsledku soudkyně, což mělo zamaskovat průtahy ve vyšetřování. Policista se snažil uzavřít případ s tím, že nikdo zákon neporušil.

Reagovala policie při loupeži století dost rychle? (MF Dnes, 21. 9. 2002)

16. 9. 2002 se v Praze odehrála loupež století, při níž dosud neznámí pachatelé přepadli vůz převážející z pražské Citybank 150 milionů korun. Případ se dodnes nepodařilo vyřešit. Někteří z policistů si anonymně stěžovali, že od berounských kolegů dostali pozdě informace o hořícím autě pachatelů a nemohli včas uzavřít celou oblast.

Polský poslanec unesl muže z Česka (MF Dnes, 3.,9., 10. 2002)

Dne 29. 9. 2002 porušil polský poslanec a detektiv Krzysztof Rutkowski mezinárodní právo, když v hotelu v Českém Těšíně zatkl Poláka podezřelého z vraždy, aniž měl povolení z české strany. U zatýkání v hotelu asistovala městská policie, která přivolala policii státní. Ta sice k hotelu přijela, ale nechala Poláky i se zadrženým mužem odjet za hranice, kde je převzali polští celníci. Hlídka měla odjezdu zabránit, zástupce ředitele karvinské policie Evžen Foltera přiznal, že jeho lidé pravděpodobně chybovali. Polský poslanec několik dní poté podal na českotěšínské policisty trestní oznámení, protože prý lhali a tím vyvolali mezinárodní skandál, když tvrdili, že jim odmítl hledaného vraha vydat a odjel diplomatickým vozem. Má prý k dispozici videozáznam, který ukazuje, že čeští policisté se nesnažili vraha zadržet a jeho auto nemělo diplomatickou značku.

Šéf gangu utekl policii oknem (ČTK 14. 11. 2002, MF Dnes, 15. 11. 2002)

Před očima policejní eskorty uprchl 13. 11. 2002 po skončení soudního řízení oknem budovy Okresního soudu v Náchodě šéf pětičlenného gangu podvodníků Ferdinand Baník. Baníkovi hrozí až osm let vězení za to, že se vydávali za vymahačskou firmu, vybrali zálohy a nevykonali žádnou práci.. K útěku došlo, když eskorta s Baníkem čekala na chodbě na písemné vyhotovení usnesení o vazbě. Policisté mu dovolili procházet se po chodbě bez pout, čímž porušili předpisy o eskortách a čeká je trest.

Opilce před vražděním nikdo nezastavil (idnes, 12. 12. 2002)

Čtyřiačtyřicetiletý Svatopluk Růžička v únoru 2002 ubodal v Přerově – Předmostí dvě ženy (matku s dcerou) při jedné z mnoha hádek, kdy rozvedený muž přišel domů opilý. O tom, že ženám už dlouho vyhrožoval, bil je a terorizoval přitom věděli i policisté, ale celou situaci nechali dojít až tak daleko. Inspekce MV neshledala žádné pochybení (což je v případech tohoto typu zcela běžné). Policisté ale anonymně připouští, že důvod k vazbě by v takových případech našli, ale kvůli přeplněnosti věznic nemohou zavřít „každého, kdo se doma popere s rodinou“.

Elitní policista byl nespravedlivě potrestán (idnes, 29. 1. 2003)

Vrchní soud zrušil verdikt, který stál před čtyřmi lety funkci policejního šéfa protikorupční jednotky Evžena Šírka. V únoru 1999, kdy Šírkova služba chystala stíhání bankéřů České spořitelny, obvinila jej Inspekce z těžkého zločinu – měl vyrazit tajná data, protože se z domova připojil na služební počítač. Státní zástupce trestní stíhání zastavil, policejní prezident jej však potrestal kázeňsky. Díky tomu nemohl Šírek projít bezpečnostní prověrkou a nemohl řídit protikorupční službu. Vrchní sou teď kázeňský trest definitivně zrušil, Šírkovi to ale práci nevrátí. Zarážející rovněž je, že Šírkovo vyšetřování provázely od počátku manipulace s důkazy:

kdosi ve spise vyměnil fotografie ze zabavování Šírkova počítače, kriminalistický ústav zkoumal úplně jiný počítač, z důkazů mizely pečeti. Viníci ale nebyli vypátráni.

Ranní výbuch zdemoloval policejní služebnu (TV Nova, 26.,27. 2. 2003)

Ráno 26. 2. 2003 došlo na policejní služebně v Praze 2, ulice Vyšehradská, k výbuchu, při němž nebyl naštěstí nikdo zraněn. Vyšetřování ukázalo, že výbuch způsobila barva a ředidlo, které tam měl jeden z policistů schovány. Než je stačil po noční službě odvézt domů, těkavé látky se rozlily a následně se vzňaly od hořící cigarety. Podle informací TV Nova policisté porušili předpisy a údajně se dopustili trestného činu.

Policista střílel muže. Omylem (MF Dnes, 10. 3. 2003)

Při policejním zásahu 7. 3. 2003 ve Vyškově, když policisté zatýkali muže podezřelého z loupeže, použil policista zbraň, ale omylem postřelil jiného muže, který podezřelého pouze doprovázel a způsobil mu těžké zranění.

Policista při manipulaci se služební zbraní zastřelil kolegu (MF Dnes, 13. 3. 2003)

Při manipulaci se služební zbraní zastřelil policista v Čerčanech na Benešovsku svého dvaadvacetiletého kolegu. Podle všeho se jednalo o nešťastnou náhodu.

Policie propásla šanci chytit vyděrače, který hrozil v Olomouci (idnes, 15. 5. 2003)

V březnu 2003 poslal anonym olomoucké policii dopis se svými požadavky a hrozbou, že pokud nebudou splněny, odpálí nálože a jako důkaz, že to myslí vážně, napsal, že na jednom z olomouckých mostů úřady najdou nastraženou bombu. Policie vzápětí vytipovala několik mostů a umístila na nich kamery. Jedna z nich byla i na železničním mostě, kde dotyčný následně výbušninu uložil. Kamera však neměla dost velký záběr, aby natočila celý most a proto policie nemá klíčový záběr, kdy tam vyděrač výbušninu dával. Jednalo se o technickou chybu nebo o lidské selhání.

V souvislosti s tímto případem kritizoval ministr vnitra Stanislav Gross hejtmana olomouckého kraje zato, že prolomil informační embargo policie a varoval občany před možnými útoky. Grosse následně kritizoval Ivan Langer, že s jeho vědomím nechává policie v nejistotě statisíce obyvatel olomouckého kraje.

Útočník vyhrožoval už loni, policie to věděla (MF Dnes, 17. 5. 2002)

Dne 15. 5. 2003 byl posekán mačetou psychiatr Karel Hynek, a to svým pacientem, který mu vyhrožoval již dříve. Před rokem na něj Hynek podal trestní oznámení pro nebezpečné vyhrožování (trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci), policie však případ odložila pro nedostatek důkazů. Další vyhrůžky přišly v dubnu, kdy pacient vyhrožoval i lékařově rodině, což policie šetřila, ale dosud neskončila. Kdyby policie věnovala případu větší pozornost, nemuselo by k útoku dojít.

Fotbalem otrásl skandál. Fanoušek zbil rozhodčího (Lidové noviny, 19. 5. 2003)

Při fotbalovém utkání Bohemians Praha Sparta Praha 17. 5. 2003 fanoušek Bohemians vběhl na hřiště a několikrát udeřil pěstí do obličeje asistenta rozhodčího Ladislava Talpu. Pořadatelé výtržníka chytili a předali policii, ta jej však omylem pustila, protože se domnívala, že jde jen o fanouška, který spolu s dalšími převracel plot. Při utkání fanoušci násilně řádili na stadionu a poté i v pražských ulicích, kde převrhávali popelnice, rozhazovali odpadky a ohrožovali místní obyvatele, kteří se je snažili uklidnit. Výsledkem je jen jeden zadržený muž. Policisté ani pořadatelé nebyli náležitě připraveni.

Policisté odvezli tuláka za město. Ten zemřel (MF Dnes, 21. 5. 2003)

Soud se bude zabývat případem, kdy tři pelhřimovští policisté v prosinci 2001 odvezli opilého tuláka za město, kde poté muž umřel. Původně bylo jednání policistů označeno za přestupek.

Stavenišťem létaly policejní kulky (MF Dnes, 31. 5. 2003)

Na staveništi dálnice z Českých Budějovic do Prahy poblíž Čekanic na Tábořsku dne 27. 5. 2003 prostřelily policejní kulky stavební buňku a chemický záchod. Šlo u kulky ze samopalů, vypálené na policejní střelnici vzdálené asi dva kilometry od staveniště poté, co přeletěly ochranný val. Nikdo nebyl naštěstí zraněn.

Policistům unikl tajný plán zásahů na neukázněné řidiče (idnes, 11. 7. 2003)

Dopravní policisté přijdou o tisíce korun, které mohli vybrat na pokutách. Na internetu totiž koluje kompletní harmonogram jejich plánovaných celorepublikových zátahů na neukázněné řidiče, vyraženy jsou

všechny hlavní dopravní kontroly až do konce roku a navíc tři ze sedmi zátahů budou mít i mezinárodní rozsah, což nepotěšilo kolegy ze sousedních států.

Policista omylem střelil hostinského a své kolegy (MF Dnes, 17. 7. 2003)

Při policejním zásahu v hostinci U Kata v Plzni v dubnu 2003 zasáhl policista omylem hostinského a dva policisty. Jednalo se o planý poplach. Hostinský měl v ruce plynovou pistoli, policista jej považoval za zloděje. Na výzvu hostinský pistoli odložil, policista přesto pátil. Incident šetřila Inspekce, státní zástupce policistu obvinil z ublížení na zdraví z nedbalosti. Obviněný přesto dál slouží u policie.

Tak to si moc nepokecáme, říká policista cizinci (MF Dnes, 19. 7. 2003)

Někteří policisté, a to i na turisticky frekventovaných místech, neovládají cizí jazyky a navíc jsou arogantní. Michal Švagerka z Dubňan zažil na služebně na Malé Straně v Praze následující výslech. „Německy umíš?“, houkne na okradeného cizince policista. Okradený jen zamrká. „Deutsch?“, opraví se policista. Cizinec anglicky spustí, že mluví jen anglicky a že ho před chvílí v tramvaji okradli kapsáři. „Hmm, tak to si teda pokecáme“, ušklíbne se muž v uniformě. „Tady si to vyplň“, štekne ještě na oběť trestného činu a vrazí mu do ruky anglicko-český formulář, aniž mu nabídl tužku. Dál si jej nevšímá. Podle MF Dnes najdete i na dalších turisticky frekventovaných místech Prahy policisty, kteří neovládají cizí jazyky.

Vraždicí muž zastřelil tři lidi. O tom, že lidem vyhrožoval již dříve, policie věděla (MF Dnes, 23.,24.,7. 2003, 12. 8. 2003)

Devětačtyřicetiletý Ladislav Pacovský a jeho dvacetiletý syn John z Litvínovic u Českých Budějovic zastřelili ve vesnici tři své sousedy. Pacovský od roku 1990, kdy se vrátil z Rakouska, děsil celou vesnici psychopatickými výpady. Poslední dva roky terorizoval obyvatele obce Litvínovice: „Zabiji Vás! Postřílím Vás! Vyvraždím Vás!“, fyzicky je napadal, vulgárně urážel, provokoval. Několikrát o tom mluvila s policisty i starostka obce Alena Nováková. Policie na něj měla nejméně dvě desítky trestních oznámení. Byl dokonce obviněn z násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci za napadení plynovou pistolí, slzným plynem a ohrožování nožem. Státní zástupce však nepožadoval vazbu. Musel Pacovský zavraždit tři lidi, aby se případem začala policie pořádně zabývat? Na jednání českých policistů si stěžovali i rakouští kolegové, kam měl údajně se svým synem Pacovský uprchnout. „Stále nemáme přesné informace o průběhu činu ani o předpokládané trase útěku podezřelého“, stěžují si. Šéf odboru kontroly a stížností policejního prezidia Jaroslav Havlíček tvrdí, že podle závěru kontroly, která ale ještě neskončila, policie žádnou vážnou chybu neudělala.

Případ předávkované dívky se hroutí na šlendriánu policie (Právo, 28. 7. 2003)

Devatenáctiletou Lindu našla loni v říjnu policie na záchodkách čínské restaurace v centru Prahy mrtvou, předávkovala se heroinem. Podle informací Práva důkazy od počátku ukazují, že dívce drogu prodala padesátiletá dealerka Nataša H. Její stíhání se ale dostalo do úzké uličky vzhledem k šlendriánu policie, přestože podezřelá žena byla ještě tentýž den po nalezení mrtvé dívky vzata do vazby. Míni to alespoň pražský městský soudce Petr Novák, kterému se případ nyní již obžalované Nataši dostal na stůl. Podle něj až na nezbytné výjimky "nebyly od jejího vzetí do vazby prováděny žádné vyšetřovací úkony směřující k objasnění věci a k rozhodnutí, zda bude postavena obviněná před soud". Podle soudce však šetření vážně nikoli na obtížnosti případu, jak tvrdí dozorující státní zástupkyně, ale kvůli špatné práci policie. "Je nepochybné, že ke zdržení došlo zejména díky nekvalitní práci policejního rady v Praze 1," konstatoval a případ vrátil státnímu zastupitelství k došetření. Zároveň propustil obžalovanou z vazby s tím, že za tyto zbytečné průtahy ve vyšetřování obžalovaná nemůže pykat. "Za dané situace nemohl soud rozhodnout jinak, i když hrozí, že toho jmenovaná zneužije (např. uteče - pozn. aut.)," řekl.

Policisté poslali lidské ostatky do kafilerie (MF Dnes, 6. 9. 2003)

Torzo lidského těla se zvířecím si spletli policisté z Počátek na Pelhřimovsku a ostatky místo do pitevny poslali k likvidaci do kafilerie. V únoru shořela chata u rybníka Nový nedaleko obce Stranná. Policisté uvnitř našli ohořelé torzo těla. Podrobnějším zkoumáním se však nezdržovali a poslali ostatky do zařízení pro odstraňování těl uhynulých zvířat. Za vážné chyby ve vyšetřování jsou stíháni čtyři policisté z obvodního oddělení v Počátkách. Jde tak další případ hrubé policejní nedbalosti při ohledání místa činu.

Policie neuhlídala auto s výkupným! (Blesk, 30. 9. 2003)

Pachatelé mu vyhrožovali, že pokud nedostanou 200 tisíc, udají ho na policii jako pojišťovacího podvodníka. Vyděrači se Bojanovskému ohlásili počátkem loňského roku. Dostával na mobil výhrůžné textové zprávy. "Přikázali mi, abych v Poděbradech dal do zaparkované škodovky 200 tisíc a v žádném případě nekontaktoval policii. Šel jsem za známým kriminalistou. Řekl mi, že policie bude na místě." K předání peněz mělo dojít 27. února 2002. Podnikatel splnil požadavky vyděračů a čekal, co bude dál. Druhý den ráno ale zjistil, že automobil z parkoviště zmizel. "Policisté mi řekli, že auto hlídali do pěti hodin a nic podezřelého se nestalo. Nechápu, jak se něco podobného vůbec může stát," tvrdí Bojanovský. Podnikatelé poté nastaly další problémy. "Vykradli mi dům, prostřelili sklo u automobilu. Dodnes se nic nevyšetřilo. Bojím se, co bude dál. Mám strach," dodal. Policisté mají v

celé věci jasno. "To, co tvrdí pan Bojanovský, je jedna věc. Jisté však je, že případ vydírání jsme vyšetřovali. Nejistili jsme ale, že by došlo k trestnému činu. Událost byla uzavřena jako přestupek," konstatoval zástupce policejního ředitele v Nymburce Jaroslav Novák.

Závěr: Jelikož se jedná o pochybení různého druhu, i škála příčin a možností jejich řešení je široká. Především pokud se zjistí, že policista nepostupoval v souladu s předpisy, musí být rychle a přísně potrestán, což se nyní mnohdy neděje. V této kapitole je popsáno i několik případů, kdy policie nedokázala ochránit lidské životy i přesto, že na útočníky měla celou řadu stížností i trestních oznámení. Ministr vnitra pak nese odpovědnost za výbavu a výcvik policistů a vůbec za podmínky, za nichž tito příslušníci pracují. Z výše uvedeného vyplývá, že ministr vnitra na tomto poli selhal.

5. Vyšetřování skončilo. Zapomeňte!

Tato kapitola popisuje jen jeden případ, ovšem případ tak závažný, že dokázal otrávit důvěrou občanů v Policii ČR a zcela zpochybnit „úspěšnou“ práci policie v odhalování pachatelů vražd. Vše bylo tak jednoduché – vraždy označit jako sebevraždy a celý případ pak odložit. Policisté, kteří byli na místě činu neztráceli čas důkladným ohledáním místa činu a spolehli se na závěry přivolaného lékaře, které však byly chybné. Přitom se mnohdy stačilo jen porozhlédnout, stop vzbuzujících pochybnosti bylo dost. Kdyby policie reagovala správně a včas, mohlo být obětí méně. Policejní ředitel dal poté rozkaz k prověření stovek sebevražd a záhadných úmrtí a sám přiznává, že pochybení budou desítky.

Manželé za dva roky zavraždili osm lidí, policie při vyšetřování udělala chyby (MF Dnes, 16.,19.,22.,30. 8. 2003, 2.,4. 9. 2003)

Manželský pár Jaroslav a Dana Stodolových ze Slavošova na Kutnohorsku zavraždili podle zjištění policie nejméně osm převážně starších lidí, devátá oběť naštěstí přežila. Zavraždili kvůli penězům. Jedná se o největší případ série loupežných vražd v historii české kriminalistiky. Policisté manžele zatkli už letos na jaře. Do vazby putovali za loupež. Přepadli muže u švihovské přehrady, obrali ho o peníze a svázaného nechali doma. Muž se však osvobodil a ihned zavolal policii. Ta pak dvojici dopadla. Že mají na svědomí smrt tolika lidí, vyšlo najevo až v průběhu vyšetřování. Manželé se k sérii vražd přiznali. Podezřelá dvojice manipulovala se stopami a snažila se navodit dojem, že došlo k náhlému úmrtí, nešťastné náhodě nebo že oběti spáchali sebevraždu či odešly z domova. V některých případech se jim podařilo policistům vnutit svou verzi a vyšetřování svěst na falešnou stopu. Vyšetřovatelé policejního prezidia zkoumali, jak se mohlo stát, že policie nezjistila násilnou smrt v případě některých obětí. Vyšetřovatelé prověřovali taktický, procesní a odborný postup policistů, kteří se v první fázi vyšetřování zabývali jednotlivými případy. Ředitel východočeské policejní správy v Hradci Králové Petr Příbyl přiznal, že v první fázi vyšetřování nebyly všechny úkony provedeny kvalifikovaným způsobem a všechny skutečnosti nebyly pečlivě vyšetřeny. Podle krajské státní zástupkyně v Hradci Králové Renáty Vesecké selhali i někteří soudní lékaři a další experti. Například nepoznali, že oběti byli uškrceni. Policisté nedali zprávy expertů do širších souvislostí, tyto informace nedoplňovali o další stopy, které navíc nezajistili a nevyhodnotili. Chyby kutnohorských policistů při vyšetřování přinutily ředitele kutnohorské policie Věroslava Matouška dne 3. 9. 2003 ke složení funkce.

A jakým způsobem vlastně Stodolovi policii mátlí? Oběť první: Pětasedmdesátiletý Stanislav Šanda si veřejně stýskal, že má dost peněz, ale že si je na stáří už neužije. V osudný den mu jeden ze sousedů nesl nákup. Šanda neotvíral. Oknem bylo vidět, že penzista leží v posteli a ruce má

nepřirozeně natažené za hlavou. Než přijela záchranka a hasiči, z pokoje se linul štiplavý kouř. Podle jednoho ze svědků, který byl později neprávem podezírán, musela svíčka ležet na posteli vedle peřiny. Jaroslava Stodolu, který si předtím odseděl několik let ve vězení a k Šandovi to měl deset metrů, nikdo nepodezíral. Lékaři po ohledání konstatovali, že Šandu zabil infarkt a kutnohorská policie případ odložila. Co na tom, že se bez vysvětlení ztratily z domu věci a že ve vedlejším pokoji hořela druhá svíčka, která jen shodou okolností nezapálila celý statek. Co na tom, že v okně od spíže někdo rozřezal síťku proti hmyzu. Co na tom, že se pod třískaným umyvadlem našla louže krve. Oběť druhá: Několik dnů po úmrtí Šandy zmizela jeho sousedka, osmašedesátiletá Růžena Skohoutilová. Policisté prosili veřejnost o pomoc v pátrání. Občané měli podezření na vraždu, ti kteří ji znali tvrdili, že by nikdy nezmizela a nenechala králíky a další zvířata bez péče. O půl roku později vykopal náhodou tělo důchodkyně na zahradě její zeť. Kriminalisté začali vyšetřovat vraždu. Jako pachatele však označili čtyři mladíky, kteří dokonce strávili neprávem několik měsíců ve vazební věznici. Oběť třetí a čtvrtá: V Měchonicích, vesnici vzdálené tři kilometry od Slavošova, byli v kuchyni zamořené plynem nalezeni manželé Královi. Policie případ velmi rychle na základě lékařské zprávy uzavřela – sebevražda. Oběť pátá: Do Kardašovy Řečice na Jindřichohradecku přijela Dana Stodolová sama. Pod záminkou, že při povodních přišla o dům, ji k sobě domů vpustila devětasedmdesátiletá Marie Čondlová. Místo vděku se dočkala několika ran nožem. Zmizelo jen pár tisíc. Policie ještě Stodolovy nepodezírá. Oběť šestá: starý mládenec Josef Malina si krátce před smrtí dal do novin inzerát, ve kterém hledal partnerku a lákal ji na soupis majetku. Pak dlouho nevycházel z domu. Jeho mrtvola byla objevena na půdě, vedle něj ležela povalená stolička a kolem krku měl zauzlovaný telefonní drát. Že by sebevražda? Ale proč, když nabídky na inzerát se mu jen hrnuly? Jak by se vyškrábal na tmavou půdu, když ani nerozeznal na metr od sebe své známé? A další detail. Na trámu nad tělem ležela neporušená vrstva prachu, což znamená, že se ani nepokoušel oprátku tam přivázat. Policisté nakonec opět souhlasili se zprávou lékaře – sebevražda. Oběť sedmá a osmá: manželé Stodolovi se přestěhovali do Brněnce na Svitavsku, kde se doslechli o sestřích Cerhákových, o kterých se proslýchalo, že chtěly koupit ubytovnu, ve které Stodolovi bydleli. Poté, co třiapadesátiletá Helena nepřišla do práce, zalarmoval její šéf policii. Ta našla v jejich domě spoušť. Dvašedesátiletá Dagmar byla uškrncena šátkem, její mladší sestra měla podřezané žíly a ošklivě zmlácená matka ležela v těžkém bezvědomí. Na první pohled rodinná tragédie. Nejstarší žena přežila a začala si vybavovat některé momenty. Tentokrát se detektivové nenechali zmást a začali vyšetřovat vraždu. Jako podezřelí poprvé v celé sérii figurují Stodolovi.

Policie přezkoumá stovky úmrtí (MF Dnes, 2. 9. 2003)

Kriminalisté znovu otevírají vyšetřování stovek sebevražd a podezřelých úmrtí. Nařídil to policejní prezident Jiří Kolář, který pojal podezření, že při objasňování mnohých z nich nepostupovali jeho podřízení důsledně a profesionálně. Kolářovo rozhodnutí je důsledkem vyšetřování osmi vražd,

které spáchali manželé Stodolovi. Budou se přezkoumávat například ty případy, k nimž nevyjela okresní kriminální policie nebo úmrtí, u kterých se policisté spolehli pouze na stanovisko lékaře či výsledky pitvy.

Závěr: I z rozhodnutí policejního prezidenta vyplývá, že se s největší pravděpodobností nebude jednat o jediný takový případ, že tedy nedošlo jen k selhání jednotlivců, ale celý problém bude mít hlubší, systémové kořeny. Pochybení policistů a neprofesionální výkon služby se pomalu začíná objevovat na denním pořádku. Policisté musí být motivováni svou prací vykonávat kvalitně a za jakákoli pochybení musí být potrestáni. Je také zřejmé, že tak závažné případy, ve kterých došlo k útoku na lidský život, tu nejcennější hodnotu, by měly vyšetřovat k tomu řádně vyškolené složky policie. Vzhledem k tomu, že v daném případě došlo i k pochybení lékařů, kteří oběti ohledávali, je třeba více tlačit i na vyšší profesionalitu těchto osob. Policie musí přijmout řadu opatření, včetně kontrolních mechanismů, aby k takovým pochybením již nemohlo dojít.

6. Policisté: vrazi za volantem a opilí řidiči

Dalším významným problémem, který snižuje důvěru občanů v policii, je velký počet dopravních nehod, které zavinili příslušníci Policie ČR. Při těchto nehodách dochází nejen ke škodám majetkovým a ke zraněním, ale umírají při nich i lidé. Přivolání policisté až velmi často musejí konstatovat následující závěr: řidič požil před jízdou alkohol. A právě jízda s alkoholem v krvi je velkým problémem nejen řadových policistů, ale také jejich velitelů. V zemi, která je na špici v počtu úmrtí na silnicích přepočítaných na počet obyvatel, tak policisté místo toho, aby se snažili tento problém řešit důslednými kontrolami, přihazují ještě dřevo do ohně a řidiči pak nemají na silnicích před nikým respekt.

Při havárii policistů se zranili 4 lidé (MF Dnes, 23. 9. 2002)

Při předjíždění kolejí nedal policista v Praze přednost v jízdě a střetl se s osobním automobilem. Následkem jsou čtyři lehce zranění, z toho dva policisté. Policistovi, který auto řídil hrozí obvinění pro ublížení na zdraví z nedbalosti.

Policejní náměstek Antl havaroval opilý (Lidové noviny, 4.,5., 15. 10. 2002)

Náměstek policejního prezidenta Miroslav Antl havaroval se zapnutým majákem 3. 10. 2002 na pardubické křižovatce s 0,53‰ alkoholu, odmítl ale absolvovat krevní testy. Později přiznal, že pil slivovici, ale málo a dlouho před jízdou. Den poté sám rezignoval na svou funkci.

Podle svědků nehody byl rovněž jeden z policistů, kteří k nehodě přijeli, evidentně opilý. Tuto skutečnost začala poté vyšetřovat pardubická policie.

Policejní vůz srazil ženu (MF Dnes, 26. 11. 2002)

Policejní hlídka srazila 25. 11. 2002 v Brně služebním vozem při předjíždění ženu, když přecházela cestu mimo přechod pro chodce. Ženu ihned odvezli do nemocnice.

Opilý policista zabil autem člověka a ujel (MF Dnes, 2. 12. 2002, 25. 6. 2003)

Opilý policista z Hradce Králové Josef Janoušek 30. 11. 2002 srazil svým Fordem Transit v Peci pod Sněžkou devětatřicetiletého chodce a z místa nehody ujel, aniž zraněnému chodci poskytl první pomoc. Muž o dvě hodiny později zemřel v trutnovské nemocnici. Policista, který v době nehody nebyl ve službě, byl brzy svými kolegy zadržen. Bylo zjištěno, že měl 1,4‰

alkoholu v krvi. Policista, který patřil k pořádkové policii, byl ihned postaven mimo službu. V červnu 2003 byl odsouzen ke třem letům vězením a osmiletému zákazu řízení, již dříve musel odejít od policie.

Policista přejel na přechodu malé dítě (MF Dnes, 3. 12. 2002, 16. 5. 2003)

Šestadvacetiletý policista srazil 29. 11. 2002 na přechodu pro chodce v Havlíčkově Brodě devětadvacetiletou těhotnou matku se čtyřletým synem. Policista nebyl opilý, ale porušil předpisy, když předjížděl auto, které dávalo přednost chodcům na přechodu. Chlapec po převozu do nemocnice zemřel, matka je upoutána na invalidní vozík a lékaři ji museli uměle přerušit těhotenství. Policista byl v květnu 2003 odsouzen k trestu dva a půl roku nepodmíněně, zákazu řízení na 6 let a náhradě 62 tisíc korun.

Další případ, kdy policista zranil účastníka silničního provozu, se stal v září 2002 v Olomouci, kdy pod koly vozu řízeného policistou skončila cyklistka. Ta naštěstí přežila. Policistovi, který z místa nehody utekl, naměřili přes 2‰ alkoholu v krvi. Byl propuštěn.

Začátkem listopadu 2002 byl přistižen opilý za volantem šéf protikorupční policejní služby v Kolíně Jaroslav Svoboda.

Jeden z pražských policistů pro MF Dnes říká: „Opilých policistů jezdí daleko víc, než by kdokoli řekl. Většina z nich je v klidu. Kolegové je totiž zkontrolují málokdy a na pití se přijde, jenom když se něco stane“. Sám připouští, že řídil několikrát opilý, a to i při služebních jízdách. Podle Inspekce MV nejsou policisté přiměřeně kontrolováni, často nejsou vůbec bráni k disciplinární odpovědnosti. Neexistuje žádný jednotný postup, jak kontrolovat, zda policisté neřídí opilí, namátkově může udělat kontrolu kterýkoli velitel u svých podřízených. Takové postupy jsou ale výjimkou.

Nehody policistů nejsou výjimkou (Lidovky, 2. 12. 2002)

Dopravní nehody policistů nejsou v posledních letech žádnou výjimkou. Každoročně při nich muži zákona navíc zraní několik lidí. Neobvyklý není ani případ, že řídí pod vlivem alkoholu. Jedním z posledních takových případů je nehoda z letošního září, při níž policista z Olomouce srazil v podnapilém stavu autem cyklistku. Vážně ji zranil a z místa nehody ujel. Z řad policie byl okamžitě propuštěn. Podobně skončil také karambol kolínského policejního ředitele Miloše Tolmy. Ten loni v říjnu v Bečvářech na Kolínsku havaroval ve služebním automobilu, když narazil do sloupu. Záchranku i hasiče posílal pryč a křičel, že nikoho nevolal. Odmítl se legitimovat a pravé příčiny nehody se snažil zamaskovat. Podle lékařů záchranky nebylo pochyb o tom, že je opilý. Tolma musel od policie odejít. Mluvčí inspekce: „Je to ojedinělá záležitost.“ Počátkem loňského srpna třiatřicetiletý policista srazil u Koněprus na Berounsku motocykl s dvoučlennou posádkou. Nebyl sice ve službě, ale řídil pod vlivem alkoholu. V Brně zase srazil v květnu 2000 náměstek břeclavského policejního ředitele Vítězslav Klusák svým vozem sedmasedmdesátiletou ženu. Podle dechové zkoušky patrně před jízdou požil alkohol. Náměstek byl propuštěn. Šéf

Inspekce ministra vnitra Mikuláš Tomin si netroufá odhadovat, jak často policisté řídí pod vlivem alkoholu. Dopravní nehody, při nichž opilý policista smrtelně zraní chodce, vyšetřuje inspekce podle něj jen zřídka. "Je to ojedinělá záležitost," tvrdí Tomin. Řadu dalších nehod, při nichž byly zraněny jiné osoby, policisté způsobili při služebních výjezdech. Podle policejních statistik zavinili řidiči policejních vozidel v roce 1999 v ČR celkem 654 dopravních nehod. Dva lidé zemřeli a sedm bylo těžce zraněno. Škoda přesáhla 16 milionů korun. A podobná čísla vykazují i za roky 2000 a 2001.

Šéfa kriminalistů našli, když usnul opilý v autě (MF Dnes, 17. 12. 2002)

Šéf kriminální policie a vyšetřování v Sokolově Jaroslav Zámek řídil 13. 12. 2002 své auto s alkoholem v krvi. Policejní hlídka jej zadržela v Kraslicích po upozornění občanů v okamžiku, když usnul za volantem již stojícího vozu. Zkouška na alkohol byla pozitivní. Zámek byl 14. 12. 2002 odvolán z funkce a postaven mimo službu. Byl potrestán přerážením k pořádkové policii a degradován o jeden stupeň.

Policejní šéf byl u smrtelné nehody (MF Dnes, 28. 12. 2002)

Dne 22. 12. 2002 došlo u Jihlavy k dopravní nehodě, při níž zemřela řidička. Řidič druhého vozu opustil místo nehody před dechovou zkouškou, a to i přesto, že jeho spolujezdcem byl zástupce ředitele jihlavské policie Jan Navrátil. Ten oproti všem svým povinnostem nechal řidiče ujet. Pozdější test ukázal, že řidič požil alkohol.

Policisté při honičce převrátili auto (MF Dnes, 22. 1. 2003)

Třemi zraněnými skončila honička 20. 1. 2003 v libereckých ulicích. při které se policisté snažili dostihnout muže v ukradeném autě. Policisté se snažili prchající vůz předjet, ale ve chvíli, kdy se dostali na jeho úroveň, vytlačil je ze silnice a policejní vůz se převrátil na střechu. Škoda činí 150.000 Kč, jeden policista byl zraněn.

Policista, který zavinil nehodu, se zastřelil (MF Dnes, 28. 1. 2003)

Čtyřiatřicetiletý policista z Domažlicka, jenž zavinil 25. 1. 2003 dopravní nehodu a jemuž hrozilo propuštění do civilu, se v 26. 1. 2003 zastřelil. Při dopravní nehodě měl v krvi 1,3‰ alkoholu.

Šéf policie se snažil utajit svou nehodu (MF Dnes, 8. 3. 2003)

Bývalého šefa kolínské policie Miloše Tolmu obžalovala státní zástupkyně za zneužití pravomoci veřejného činitele, když v roce 2001 narazil Tolma opilý v noci se služebním autem v Bečvárách na Kolínsku do sloupu a snažil se nehodu utajit.

Policejní hlídka pronásledovala kolegu, který řídil opilý (MF Dnes, 24. 3. 2003)

Policista z dálničního oddělení v Kocourovci na Olomoucku těžce havaroval 21. 3. 2003 ve svém autě u Bystrovan, když se snažil ujet hlídce, která jej chtěla zastavit kvůli dopravnímu přestupku. Policista, který nebyl v tu dobu ve službě, vyvázl je se škrábanci. V krvi měl 1,3‰ alkoholu.

Policisté jeli při honičce na červenou. Havarovali (MF Dnes, 28. 4. 2003)

Při honičce v Kladně 25. 4. 2003 se srazil na křižovatce policejní vůz s autobusem, oba policisté byli převezeni do nemocnice. Policejní vůz vjel do křižovatky na červenou. Policejní vůz se zapnutým majáčkem může sice vjet do křižovatky i ve chvíli, kdy na semaforu svítí červená, musí přitom dbát ale zvýšené opatrnosti tak, aby nikoho dalšího neohrozil.

Profesionální řidič policie odmítl po nehodě dechovou zkoušku (MF Dnes, 4.6., 12. 7. 2003)

Řidič náměstka policejního prezidenta havaroval koncem května 2003 se služebním vozem a odmítl dechovou zkoušku. Je zde podezření, že řídil opilý. Svým činem kromě dopravních předpisů porušil i nařízení ministra vnitra z roku 1999, podle něž je každý příslušník policejního sboru povinen podrobit se dechové zkoušce. Řidič byl do vyřešení případu postaven mimo službu a později propuštěn.

Opilý policista srazil dítě a ujel (ČT 1, 11. 9. 2003, MF Dnes, 12. 9. 2003)

Opilý policista srazil 9. 9. 2003 svým autem v Klatovech jedenáctiletého chlapce, který jel na kole. Hoch měl zlomenou spodinu lebeční a ruku, ale muž ujel, aniž mu poskytl první pomoc. Po několika minutách se na místo vrátil. Zřejmě poté, co zjistil, že mu po střetu chybí na autě poznávací značka. Přitom ho zadrželi jeho kolegové, kteří mezitím k nehodě přijeli. Při dechové zkoušce zjistili, že pil - v krvi měl 0,6‰ alkoholu. Řidič je příslušníkem pohraniční policie v Českém Krumlově a zastával řídicí funkci na jednom z útvarů. Do vyřešení případu byl postaven mimo službu a hrozí mu trestní stíhání za ublížení na zdraví a neposkytnutí pomoci.

Policejní eskorta havarovala (ČTK, 29. 9. 2003)

Policejní dodávka se 29. 9. 2003 ráno srazila v Sudoměřicích u Tábora s kamionem. Dva policisté i eskortovaný, kterého vezli k soudu, skončili s těžkými zraněními v nemocnicích v Českých Budějovicích a Táboře. Řidiči kamionu se nic nestalo, řekl ČTK mluvčí tábořské policie Pavel Hanták. Z šetření vyplývá, že policejní Volkswagen Transporter vjel v pravotočivé zatáčce do protisměru, kde se čelně srazil s kamionem. Hmotné škody zatím nebyly zjištěny. Zranění byli převezeni do nemocnic vrtulníkem a sanitkou.

Závěr: Dopravní nehoda se může stát každému z nás, i policistovi. Dalo by se to pochopit a omluvit. Neomluvitelné je to ale v tom v případě, když osoby, které mají dohlížet na dodržování zákonů, zákony sami porušují (například bezohlednou jízdou či požitím alkoholu před jízdou). Bezesporu jednou z hlavních příčin tohoto stavu je už vícekrát zmíněná falešná solidarita policistů. Policisté často usedají za volant opilí s vědomím, že je nikdo kontrolovat nebude a přinejhorším vytáhne „placku“ a vše bude v pořádku. O tom, že by někdo kontroloval policisty – řidiče ve službě už nemůžeme mluvit vůbec. Jak sami policisté říkají, případů je mnohem více, ale nikdo se o nich nedoví, pokud nedojde k nehodě. A i tam se to pak někteří policisté, zejména pak ti výše postavení, snaží nátlakem na své podřízené utajit. Řešení se tedy nabízí – zpřísnit kontroly a tresty. K tomu by ale musela být vůle a více policistů v terénu.

7. Lakování na růžovo

Policejní statistiky. Jeden z ukazatelů, podle kterého měříme úspěšnost české policie a kterým, když se to hodí, se rádi ohánějí představitelé policie i ministr vnitra. Ovšem málo se už ví, že během posledních let se několikrát měnila metodika vykazování trestné činnosti ve statistikách a že statistiky nejsou „písmem svatým“. Z různých důvodů neodrážejí skutečný stav (statistiky například hrubě zkresluje latentní, tj. skrytá kriminalita), dá se jimi různě manipulovat, v nejhorším případě se dají i zfalšovat. A právě několik případů falšování statistik bylo odhaleno v roce 2002 na jižní Moravě. Činili tak tím způsobem, že buď označovali jako pachatele trestných činů osoby již mrtvé, nebo se zaměřovali na jednodušší případy apod. Policisté tvrdí, že falšování statistik je u policie zcela běžné.

V Brně odhalili další falšování policejních statistik (idnes, 30. 7. 2002)

Inspekce MV odhalila na obvodním oddělení v Brně – Komárově dalších 16 případů falšování policejních statistik, a to jen několik týdnů poté, co státní zastupitelství obvinilo jednoho z brněnských policistů, že zfalšoval statistiku 13 trestných činů, které vykázal na fiktivního mrtvého pachatele. Policista jako důvod svého počínání uvedl, že nechtěl být vedoucím hodnocen jako nejhorší.

Člen inspekce zřejmě kryl falšování statistik (MF Dnes, 8. 8. 2002)

(článek je rovněž v kapitole 2c)

Policista z brněnské pobočky Inspekce ministra vnitra je zřejmě zapleten do falšování statistik objasněnosti trestných činů. Je rovněž podezřelý, že sám falšoval statistiky ve svém obvodu Brno – sever ještě dříve, než začal pracovat u inspekce. Je tedy podezřelý z trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele. Varující je, že počet policistů zapletených do falšování statistik objasněnosti trestných činů stále roste. Policisté statistiky falšovali, aby měli lepší hodnocení a tím i vyšší prémie.

Čistka v brněnské policii (idnes, 29. 11. 2002)

Nový brněnský policejní ředitel Jaroslav Vaněk rozprášil dosavadní vedení policie v jihomoravské metropoli. Padli všichni tři náměstci, dva velitelé a vedoucí skupiny stížností a kontroly. Vaněk nechtěl komentovat, zda to souvisí s kauzou falšování policejních statistik. 29. 11. 2002 Vaněk oznámil výsledky vyšetřování kauzy falšování: podílelo se na ni 50 policistů, z toho 11 ve vedoucích funkcích. 38 policistů bylo kázeňsky potrestáno snížením platového ohodnocení, 12 z nich šetří Inspekce MV, zatím nikdo nebyl postaven mimo službu. Policisté porušili zákon zhruba v 1000

případů, například připisovali trestné činy mrtvým lidem, v rámci lepší objasněnosti se zaměřovali na jednoduché případy, například rvačky dětí. Činili tak s vidinou vyšších odměn.

Policista byl potrestán za statistiky, ale později byl zproštěn (MF Dnes, 7. 12. 2002, 24. 7. 2003)

Policista: falšování statistik je u policie běžné

Bývalý šéf obvodního oddělení policie v Hustopečích u Brna Stanislav Hrdlička byl trestním příkazem Okresního soudu v Břeclavi potrestán 25.000 Kč pokutou nebo tříměsíčním vězením za falšování policejních statistik. Hrdlička přiznává, že falšování statistik objasněnosti trestných činů je u policie běžné, ale tvrdí, že on to nedělal. „Z okresního ředitelství každému obvodnímu oddělení určovali, jakého procenta objasněnosti má dosáhnout.“ Podle obžaloby vykázal Hrdlička 21 trestných činů, které údajně spáchal Eduard Lakosil, v té době již mrtvý. Hrdlička ale podal proti trestnímu příkazu odpor a soud jej pro nedostatek důkazů obžaloby nakonec zprostil. Nicméně i podle soudu pochybnosti nadále zůstávají.

Závěr: Sami policisté, kteří byli za falšování statistik potrestáni, uvádějí příčiny svého počínání, aby tak upozornili na nedostatky systémového charakteru. Úspěšnost v odhalování trestných činů byla totiž základním měřítkem pro hodnocení práce policistů a jejich následné odměňování. Je tedy jasné, že v takto špatně a nespravedlivě nastaveném systému se policisté snažili když už ne být nejlepší, tak aspoň nebýt nejhorší. A poctivá práce jim k tomu ne vždy vystačila.

8. Zbraň jen v případě nutné obrany?

Policie by tu měla být především od toho, aby chránili lidské životy, zdraví, majetek a práva. Nezřídka se ale bohužel můžeme setkat s případy, kdy policisté hodnoty, které mají chránit, sami porušují. Jsou to například případy policejní brutality, zneužívání pravomoci, rasové útoky, ale třeba i manipulování služební pistolí jako „frajeřina“. Ani sebevraždy v řadách policie nejsou úplně vzácným jevem. Toto vše pak budí v lidech otázku, zda jim policie opravdu pomáhá nebo se jí mají spíše bát, jak tomu bylo před lety, ke kterým se už nechceme vracet.

Vsetínští policisté mají potíže se zákonem (MF Dnes, 4. 9. 2002)

V dubnu 2002 zbil policista svého kolegu ve službě, protože usoudil, že na něj právě on z okna budovy okresního policejního ředitelství shodil sáček s vodou. Policista byl předán státnímu zastupitelství k trestnímu stíhání pro urážku mezi vojáky. Druhý případ se stal v srpnu 2002, kdy policista měl napadnout občana z Prostřední Bečvy za to, že jej upozornil, aby si přivázal psa na vodítko a dal mu náhubek. Napadený občan utrpěl zlomenou čelist, přeražený nos a otřes mozku. Oba policisté zůstali po dobu vyšetřování ve službě.

Policisté mě vydírali a zbili, říká Karel Bílý (ČTK, 21. 11. 2002, Lidovky 27. 6. 2003)

Výslechem obžalovaných začal 21. 11. 2002 chebský soud projednávat případ pěti policistů z Karlových Varů. Podle obžaloby loni v květnu surově zbili a uráželi rasistickými nadávkami Roma Karla Bílého. Policisté, kteří byli od incidentu postaveni mimo službu, jsou obžalováni ze zneužití pravomoci veřejného činitele a čtyři z nich navíc i z vydírání. Hrozí jim až osmileté vězení. Soudce Karel Velek dnes vyslechl také osmatřicetiletého Karla Bílého. Příklad poté odročil na 5. prosinec, kdy by soud měl pokračovat ve výslechu dalších svědků. Podle obžaloby policie Bílého kontrolovala, když mu nedaleko karlovarské čtvrti Doubí došel v autě benzín. Kontrolu prováděl obžalovaný Pavel David, který na pomoc přivolal další policejní hlídku. Služebním vozem přijeli obžalovaní Tomáš Mrňák, Pavel Holoubek a Eduard Kalla. David Bílého hlídce předal údajně se slovy "Tak si to užijte". Trojice Bílého naložila do auta a odvezla do lesa. Cestou do auta ještě přistoupil poslední z obžalovaných Petr Nachtigal, který ten den neměl službu. V lese policisté Bílého podle obžaloby zmlátili pěstmi, obušky a železnou tyčí. "Holoubek mi řekl, ať si kleknu a vytáhl služební pistolí. Řekl mi, ať otevřu hubu, a strčil mi služební zbraň do úst. Ostatní říkali: Zastřel ho," popsal dnes soudu Bílý. Nakonec jej podle obžaloby všichni policisté ještě pomohli. "Než odjeli, řekli mi, že jestli někomu něco řeknu, příště si do lesa s sebou vezmou provaz a oběsí mě," řekl Bílý. V červnu 2003 byli tři

z nich odsouzení k deseti měsícům vězení s podmínkou na dva roky a dvouletému zákazu práce u policie, rasový motiv nebyl prokázán.

Policisté si přiznání vynucovali střelbou (MF Dnes, 6. 12. 2002)

Střelbou ze služební pistole a fyzickým násilím si vynucovali přiznání od zadrženého muže dva policisté z Bystřice nad Pernštejnem v dubnu 2002. Policisté jej odvěkli za město, kde jej násilím nutili, aby vypovídal podle jejich představ. Koncem listopadu 2002 byli policisté obžalováni ze zneužití pravomoci veřejného činitele a vydírání. Nejsou zatím zproštěni výkonu služby.

Policista se zastřelil v kanceláři (MF Dnes, 8. 1. 2003)

Zástupce šéfa dopravního inspektorátu policejního ředitelství ve Žďáru nad Sázavou se 4. 1. 2003 zastřelil služební zbraní. Důvod není znám.

Policista, který zavinil nehodu, se zastřelil (MF Dnes, 28. 1. 2003)

(článek již obsažen v kapitole 5)

Čtyřiačtyřicetiletý policista z Domažlicka, jenž zavinil 25. 1. 2003 dopravní nehodu a jemuž hrozilo propuštění do civilu, se v 26. 1. 2003 zastřelil. Při dopravní nehodě měl v krvi 1,3‰ alkoholu.

Policejní detektiv, který zavraždil svou kolegyni, se zastřelil služební pistolí (Lidovky, 30.,31., 1., 2. 4., 14. 5. 2003)

Čtyřiačtyřicetiletý pražský kriminalista Dušan Gonda, vyšetřovaný v souvislosti se zmizením policistky, s níž udržoval intimní vztah, byl nalezen mrtvý v Neratovicích. Poté, co se o svém vyšetřování dozvěděl, začal se policistům vyhýbat, ale ti jej našli už mrtvého. Policista se zastřelil 29. 1. 2003 služební pistolí. V březnu 2003 pak Labe vyplavilo tělo zastřelené ženy. Na základě rozborů DNA se zjistilo, že se jedná o pohřešovanou policistku. Balistické expertizy potvrdily, že vrahem byl právě Gonda.

Policie se musí omluvit zbitému anarchistovi (MF Dnes, 28. 2. 2003)

Policejní šéfové musí podle rozhodnutí soudu sepsat omluvný dopis anarchistovi Slavomíru Tesárkovi, kterého při demonstracích proti zasedání Mezinárodního měnového fondu zbil policista Zdeněk Ježek. Ten byl kázeňsky potrestán.

Policisté jsou podezřelí, že zbili romskou rodinu (MF Dnes, 21., 28. 5., 2. 8. 2003)

Pět policistů z pražské stálé pořádkové jednotky (tzv. těžkooděnci) čelí podezření, že v noci z 12. na 13. 5. 2003 po soukromé oslavě narozenin v Popovicích u Jičina vtrhli do soukromého bytu a zbili romskou rodinu Danišových, jejíž jeden člen je podezřelý z vyloupení hospody, v níž policisté oslavovali, a měli navíc vykřikovat rasistická hesla. Případem se zabývala Inspekce MV a navrhla státnímu zastupitelství, aby za incident obvinil jednoho policistu z omezování osobní svobody, porušování domovní svobody a násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci, rasový motiv nebyl prokázán. Začátkem srpna 2003 státní zástupkyně z Hradce Králové obvinila dva z pěti policistů za porušování domovní svobody. Inspekce MV dala návrh na zahájení trestního stíhání i třetího policisty.

Policista zmlátil obuškem muže při silniční kontrole (idnes, 7. 7. 2003)

Silniční hlídka zastavila v roce 1999 v Tachově řidiče za nepovolenou rychlost. Řidič žádal po policistovi, aby mu ukázal služební číslo a když jej policista neukazoval, tak jej chtěl řidič vyfotit. V tom z auta vylezl dopravní policista Václav Truksa a řidiče ztrestal obuškem. Truksa už u policie neslouží. Případ se nyní dostal k okresnímu soudu v Tachově.

Rasismus v řadách policie (MF Dnes, 9. 7. 2003)

V lednu 2002 policejní inspektor v Dolních Chabrech na Chebsku měl zakřičet na osádku projíždějícího mercedesu, jehož řidič byl Rom: „Táhni, ty černej zjebe cikánském“. Když se ho řidič zeptal, komu nadává, odvětil: „Však jsi přece černej cikán, nebo ne?“.

Při výslechu mu prostřelili nohy (ČTK, 5. 9. 2003)

Strakoničtí policejní vyšetřovatelé nedokázali během výslechu vyřešit svůj konflikt s dvaadvacetiletým mužem jinak, než že vytáhli pistoli a zamířili na jeho nohy. Kulka mu je obě prostřelila. Muž závislý na drogách a obviněný z vydírání skončil na operačním sále nemocnice. Policie obhajuje svůj nestandardní postup tím, že na mužovu agresivitu při vyšetřování údajně nestačili hmaty a chvaty. Případem se začala zabývat Inspekce MV.

Mladý opilý policista střílel v restauraci ve Slavičíně (MF Dnes, 10.9. 2003)

Zřejmě z frajeřiny vytáhl 9. 9. 2003 v restauraci ve Slavičíně příslušník cizinecké a pohraniční policie svoji zbraň a dvakrát vystřelil do vzduchu. Podle předběžných informací byl policista z posádky v Brumově - Bylnici

opilý. Kulky našťestí nikoho nezranily. Případ začala vyšetřovat Inspekce MV. Policista byl do vyřešení incidentu postaven mimo službu.

Závěr: Je třeba se zamyslet nad otázkou, jací lidé u policie pracují a jak je možné, že lidé se sklony k násilí a rasismu mohli být vůbec do řad policie přijati. Vždyť to mají odhalit psychotesty a jiné prověrky. Když už k takové excesu dojde, je pak jedinou možností vyvodit rychle u takové osoby pracovní a případnou trestní odpovědnost. Takoví nemají mít u policie žádné místo. Otázka sebevražd je pak hlubším problémem a souvisí mimo jiné s tím, že práce u policie představuje velkou odpovědnost, nemalé fyzické a psychické vyčerpání a často si žádá ústupky jak ze strany policistů, tak i jejich nejbližších. Ale finanční ohodnocení a další pracovní podmínky těmto požadavkům příliš neodpovídají.

9. Kde zločin vítězí nad policií

a) kriminalita neklesá, objasněnost ano

Rok	2000	2001	2002	Leden – červen 2003	Leden - červen 2002
Trestné činy celkem	391.469	358.577	372.341	179.265	199.945
Objasněno v %	44	46,5	40,7	37,3	40,23
Škody v mld. Kč	63,4	55,7	43,3	16	38,7

Se zloději policie prohrává (MF Dnes, 21. 1., 22. 9. 2003)

Proč se tak moc krade? Policie neví co s tím

Policejní prezident Jiří Kolář říká, že kriminalita u nás stagnuje. Ze statistik ovšem takový závěr vyvodit nelze. Každý den loni zloděinici vykradli 31 rekreačních chat, 183 aut, oloupili 18 lidí a peněženku či mobilní telefon vytáhli z třiceti kapes. To vyplývá z policejních statistik za rok 2002, kdy policejní statistici zaevidovali celkem 372 tisíc trestných činů, vyřešit se jim povedlo pouhým 40% z nich. V porovnání s rokem 2001, kdy bylo spácháno 358 tisíc trestných činů a objasněnost činila 46%, tak kriminalita vzrostla a objasněnost klesla. Policisté se brání tím, že v začátku roku 2002 policejní analytici začali používat nový způsob evidence trestných činů. Dříve se část případů nejdříve vyšetřovala, než se dostala do statistik. Nyní se do evidence hned zanášá každý případ, který policii někdo oznámí. Naopak se ale loni zvedla hranice pro posuzování trestných činů, kdy trestným činem je až takový čin, kde škoda dosáhne alespoň pěti tisíci korun, zatímco loni ještě tato hranice činila dva tisíce. Tím pádem se méně majetkových deliktů oproti minulým letům stalo trestným činem. Přesto kriminalita v roce 2002 vzrostla! Jedno je však jisté: přibylo deliktů, při niž pachatelé vyhrožovali či rovnou použili střelnou zbraň. Kriminalisté, ale i jejich policejní šéfové a dokonce i ministr vnitra Gross se neustále chlubí jiným statistickým číslech – objasněností vražd. V roce 2002 kriminalisté podle statistik objasnili 90% všech vražd, výsledek, který téměř nemá obdoby. Avšak události posledních prázdninových dnů roku 2003 ukázaly, že to určitě s tímto číslem nebude až tak žhavé. Policisté zaměnili několik případů vražd za sebevraždy a poté nechalo policejní prezidium prověřit stovky dalších podivných úmrtí z minulých let. Kdo ví, k jakému závěru nakonec dojdou.

Na druhou stranu se policii příliš nedaří na poli drobné kriminality, kupříkladu kapesních krádeží a krádeží z aut. Takových zločinů objasnili policisté jen zlomek. Ve skutečnosti se však jedná jen o zlomek tohoto zlomku. Právě tato drobná kriminalita patří do skupiny trestných činů, která se vyznačuje vysokou latencí (jedná se o tak zvanou skrytou kriminalitu, tj.

kriminalitu, kterou se policisté ani nezabývají, protože o ní nevědí, například z důvodu, že oběti tyto trestné činy nenahlásí). Sociologický průzkum objednaný ministerstvem vnitra v roce 2002 uvádí, že latence v případě drobné kriminality činí 44%. Ale právě majetková kriminalita „otravuje“ každodenně velké množství lidí. Jen od počátku roku do září 2003 policisté zaznamenali přes 155 tisíc krádeží. Například v Praze lidé ohlásili za letošních prvních osm měsíců 1227 případů kapesních krádeží, škoda dosáhla 12 milionů korun. Objasněno? Osmdesát, jenže nikoli procent, ale případů. Loni vzrostl počet vloupání, tedy vykradených obchodů, restaurací, bytů a rodinných domů a aut. Policie však stále nedokázala najít účinný recept pro boj s touto kriminalitou. Jedním z řešení by určitě bylo méně policistů v kancelářích a více v ulicích.

b) na českých silnicích vládnou řidiči

Rok	Počet nehod	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno	Hmotná škoda v mil. Kč
1993	152 157	1 355	5 629	26 821	2 988,3
1994	156 242	1 473	6 232	29 590	4 262,9
1995	175 520	1 384	6 298	30 866	4 877,2
1996	201 697	1 386	6 621	31 296	6 054,4
1997	198 431	1 411	6 632	30 155	5 981,6
1998	210 138	1 204	6 152	29 225	6 834,0
1999	225 690	1 322	6 093	28 747	7 148,8
2000	211 516	1 336	5 525	27 063	7 095,8
2001	185 666	1 219	5 493	28 297	8 243,9
2002	190 718	1 314	5 492	29 013	8 891,2
2003	125 884	890	3 543	20 270	6 005,6

Údaje za rok 2003 jsou za období 1. 1. – 31. 8. 2003

Rozhodující vliv na statistický vývoj počtu nehod (významný pokles) má i legislativní změna, neboť zjednodušeně řečeno od 1.1. 2001 je povinnost hlásit polici nehodu až při škodě převyšující 20.000 Kč (viz též ustanovení odstavce 4 a 5, § 47 zákona č. 361/2000 Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů), nedojde-li ke zranění nebo usmrcení (dříve 1000 Kč).

Na silnicích nevládne policie, ale řidiči (MF Dnes, 20., 25. 8., 13. 9. 2003)

Deset let je Česko vyhlášeným rekordmanem v počtu mrtvých při dopravních nehodách na sto obyvatel. Z evropských zemí jsou na tom hůř už jen Poláci a Portugalci. Dopravní policisté si dokola stěžují na to, že nemají dostatek pravomocí (nemohou například zabavovat na místě řidičské

průkazy atd.). Dopravní policisté by však měli začít s kritikou sami u sebe. „Řidiči jsou si dnes jisti tím, že je na stokilometrové trase nikdo nezastaví, i když pojedou jak neřízené střely,“ říká poradce ředitele Centra dopravního výzkumu Jaroslav Hořín. „Lidé navíc policisty neberou příliš vážně“. Často si za to však mohou policisté sami. Podle průzkumu jsou dopravní policisté povoláním, kde nejvíce bují v Česku korupce. Také zprávy o opilých policistech za volantem nejsou ničím výjimečným. Řidiči, jimž nehoda a její následné vyšetřování komplikuje průjezd, často vidí právě v policistech ty, kteří dopravu bezohledně a zbytečně komplikují. „Je to snad třetina nehod v Praze, kdy je očividné, že policejní vůz zbytečně brání v průjezdu a že sami policisté nedělají vůbec nic pro to, aby vrátili provozu plynulost,“ tvrdí Petr Kološ, motohlídka Radiožurnálu. A důvod? „Abych nemusel daleko chodit!“ Taková byla odpověď řadového policisty, který v hlavním městě k nehodám jezdí. Jednou z hlavních příčin tragických dopravních nehod je nedodržení povolené rychlosti. Podle názoru většiny řidičů však dopravní policie neumí nic jiného, než se postavit na rovný a přehledný úsek silnice, radary ukryjí a pak se tisícovky jen sypou. Přitom na nepřehledných a nebezpečných úsecích by je bylo třeba daleko více. Pánové Gross a Kolář by už měli přestat pouze s konstatováním, jak je situace děsivá a konečně začít se situací něco dělat. A měli by začít uvnitř svého resortu.

Závěr: Alarmující stav na českých silnicích má zajisté více příčin. K těm hlavním patří špatný stav silnic, špatný stav vozidel, ale nemalý podíl má i práce dopravní policie. Pořád jen slyšíme, jak si dopravní policie stěžuje na to, že má málo pravomocí a s neukázněnými řidiči nemůže nic dělat. To se ale jako argument brát v plné míře nedá. Dopravní policisté jsou podle veřejnosti vůbec nejúplatnějším povoláním v této zemi. To si pak řidič řekne, že pár tisíc to vždycky spraví a řítí se silnicí hlava nehlava. Dalším problémem je nedostatečný počet dopravních policistů na silnicích. A když už kontrolují, tak se zaměřují především na měření rychlosti na přehledných úsecích. A takový opilý policista za volantem? Dnes už žádná výjimka. A mají mít pak řidiči z koho respekt?

c) Česko: ráj pirátských kopií

Česko vyváží padělky do EU ve velkém (MF Dnes, 27. 7. 2002)

Česko bylo v roce 2001 jednou ze sedmi zemí, z nichž přicházelo do Evropské unie nejvíce padělaného zboží. Ze zadržených 95 milionů padělaných výrobků v hodnotě přes dvě miliardy eur pocházelo nejvíce, 23 procent z Thajska, z Česka přišly čtyři procenta výrobků. Uvedla to Evropská komise. Z Česka přicházely především padělané oděvy, ale i falešné léky, náhradní autodíly, parfémy, elektronika, hodinky, šperky, hračky a hry.

Česko je plné pirátské hudby i programů (Lidovky, 9. 10. 2002, MF Dnes, 10. 10. 2002)

Každý druhý hudební nosič na českém trhu se zrodil v dílnách pirátů. Každá čtvrtá videokazeta a DVD je padělkem. Přes čtyřicet procent počítačových programů si tuzemští uživatelé pořídili načerno. Česká republika se čísla o pirátské produkci propadla zpět mezi problémové země jako je Polsko či Maďarsko. Na tento špatný stav upozornila i Evropská komise ve své zprávě posuzující připravenost kandidátských zemí ke vstupu do EU. Zpráva podotýká, že pirátské hudební a počítačové nahrávky zaujímají 48 a 43 procenta trhu. Vyzývá proto Českou republiku, aby posílila hraniční kontroly a zlepšila koordinaci práce celníků, policie a justice. Přitom ještě před třemi lety byla četnost porušování autorských práv nejnižší v historii.

Závěr: Řešení nám nabízí sama Evropská komise – posílit hraniční kontroly, zlepšit koordinaci práce celníků, policie a justice. I zde je velkým problémem korupce příslušníků daných složek.

10. Dveře otevřené dokořán

Migrace. Jeden z největších problémů současné Evropy a také velký problém v České republice. Statisticy sledují jen legální migraci lidí. Podle těchto údajů žije v tuzemsku téměř 250 tisíc cizinců. Odborníci však mluví o dalších 200 tisících cizinců, kteří žijí v Česku ilegálně (MF Dnes, 24. 9. 2003). Migrace s sebou přináší značné problémy nejen sociální, ale především problémy související s kriminalitou. V roce 2002 bylo v ČR trestně stíháno 123. 964 osob, z toho 6. 238 cizinců, což představuje 5%. Více než 5% se podíleli cizinci na počtu odsouzených. Výrazně však v roce 2002 vzrostl počet cizinců, kteří spáchali násilné trestné činy, a to o 25,3%. Na vraždách se cizinci podíleli 17,7% a na loupežích 13,3%. Cizinci se také hodně dopouštěli hospodářských a majetkových trestných činů. Dalším vážným problémem je pak nelegální zaměstnávání cizinců, zejména v oblasti méně kvalifikované pracovní síly, což jednak zvyšuje nezaměstnanost českých občanů a jednak připravuje stát o velké částky na daních a dalších odvodech.

Uprchlíci míří do Česka kvůli špatným podmínkám v polských táborech (MF Dnes, 22. 4., 23. 5. 2003)

Stovky čečenských běženců opustily v uplynulých dnech polské uprchlické tábory a zamířili do Česka. Přicházejí legálně, žádají u nás o azyl. Důvodem, proč stahují své žádosti o azyl v Polsku a přesouvají se do České republiky, jsou nevyhovující podmínky v polských táborech. Azylové zákony v zemích EU podobné přesuny běženců mezi státy neumožňují. Podle našich zákonů to jde. Uprchlíky vracet ČR nebude, zahájíme s nimi řádné azylové řízení. Polsko je pro ČR bezpečná země. České úřady mohou tedy projednat jejich žádosti ve zrychleném řízení. To se ale neděje. Většina běženců už tak mohla být dávno vrácena. Mnozí z nich však začali opouštět i tuzemské azylové tábory a směřují do Rakouska, Německa či Belgie.

Slovenští Romové míří do Česka (idnes, 22. 5. 2003)

S vidinou lepších sociálních dávek odchází do Česka stále více slovenských Romů. Buď požádají o azyl, nebo zůstanou u příbuzných. Jde až o tisíce lidí. Slovenský premiér Mikuláš Dzurinda považuje romskou migraci za znepokojivý problém v česko-slovenských vztazích. Český vicepremiér Mareš celou situaci dokonce označil za exodus. Za první čtyři měsíce roku 2003 požádalo české úřady o azyl přes čtyři sta dospělých Romů s rodinami. Podle odborníků je skutečná migrace Romů ze Slovenska mnohonásobně vyšší, mnozí slovenští Romové nemusí nutně žádat o azyl, protože se uchýlili ke svým českým příbuzným. Příčinou posledního nárůstu je omezení sociálních dávek na Slovensku. Posouzení žádosti trvá přibližně tři týdny. Žadatelé se však mohou odvolat. Pak jsou přesunuti do pobytového tábora a záleží na rychlosti soudu. I v pobytového tábore se přitom může žít lépe, než v nejchudších romských osadách na východě Slovenska. Česká

strana podle neoficiálních informací zastává názor, že řešení problému leží především na slovenské straně. Český exodus do Británie nicméně ochromily především zpřísněné podmínky ze strany tamní vlády. Ministerstvo vnitra „čeká na analýzu“ a nic nedělá. Situace se zatím zhoršuje a přináší s sebou řadu dalších problémů, mj. kriminalitu.

Protesty proti chování běženců rostou (Právo, 27. 6. 2003)

Jsme pro pomoc, ale nechceme se bát ve vlastním městě. To je motto rostoucích občanských protestů proti poměrům, které panují v Kostelci nad Orlicí v souvislosti se čtyřletou existencí místního pobytového zařízení pro utečence. Protesty kolem tábora, které ministerstvo vnitra zřídilo v místních bývalých kasárnách, se oživily poté, kdy tu byly umístěny buňky pro dalších 160 běženců nad původní kapacitu zařízení, která představuje 300 klientů. Ubytovalo tam část Čečenců, kteří do republiky přišli z Polska. Lidé si stěžují i na nesplněné sliby ministerských úředníků. Slibovali jim navýšení počtu republikových policistů, monitorovací systém, pomoc při problémech včetně ročního vyhodnocení. Nic z toho nedostali. Podle výsledků místního referenda téměř 96 procent lidí uvedlo, že má s běženci negativní zkušenost.

Policisté si nevědí rady s převaděči (ČTK, 2. 8. 2003)

Kolem šesti set běženců přešlo v červenci 2003 nedovoleně hranice v okolí Českých Velenic na Jindřichohradecku. Vyplývá to z odhadů, které českým pohraničním policistům poskytli jejich rakouští kolegové. Největší podíl na tom mají občané z Čečenska, kteří Českou republiku využívají jako přestupní stanici na Západ. Česká policie si většinou s těmito případy neví rady.

Policista je ve vazbě, neboť vzal úplatek (MF Dnes, 22. 8. 2002) (článek obsažen již v kapitole 2b)

Nadstrážmistr oddělení cizinecké policie v Přerově je podezřelý, že začátkem června 2002 vzal úplatek 20.000 Kč od Vietnamce, aby mu na 15 let prodloužil trvalý pobyt. Státní zastupitelství zároveň vyšetřuje i šéfa cizinecké policie v Přerově, neboť má podezření, že o úplatku svého podřízeného věděl a kryl jej.

Korupci na cizinecké policii začal řešit soud (MF Dnes, 1. 10. 2002) (článek obsažen již v kapitole 2b)

Bývalý šéf cizinecké policie v Přerově, policejní inspektorka a dva tlumočníci jsou podezřelí z korupce či machinací se žádostmi cizinců o víza nebo prodloužení pobytu, k čemuž mělo dojít v roce 2000. Šéf cizinecké policie Jaroslav Dobeš je podezřelý, že vzal 500 Kč od Vietnamce a chtěl 30.000 Kč od Ukrajinky, prodloužil pobyt Jugoslávci bez ověření výpisu z rejstříku trestů a prodloužil platnost víz Ukrajinci a Moldavance bez

potřebných dokladů. Je stíhán pro trestné činy přijímání úplatku a zneužití pravomoci veřejného činitele. Vzhledem k tomu, že to není jediný případ u cizinecké policie v Přerově, oznámilo nedávno vedení policie v Ostravě, že svou přerovskou pobočku raději rozpráší.

Dvě ženy z cizinecké policie byly obviněny ze zneužití pravomoci (Lidové noviny, 25. 9. 2003)

Dvě občanské pracovnice cizinecké policie v Karlových Varech obvinila plzeňská protikorupční policie ze zneužívání pravomocí. "V rozporu s platnou právní úpravou vyřizovaly a rozhodovaly o žádostech cizinců o prodloužení jejich pobytu na území České republiky," sdělila ČTK mluvčí policejního prezidia Blanka Kosinová. Policie obě ženy obvinila asi před dvěma týdny.

Závěr: Problém migrace je jednou z oblastí, kterou tato vláda zanedbává. Pokud se to nebude řešit, může zejména po vstupu do EU dojít ke kolapsu systému imigrační politiky státu. Příklady z Polska a Slovenska dokazují, že cizinci zneužívají příliš vstřícných azylových a sociálních zákonů, nedostatečné kontroly na státních hranicích, svou roli zde hraje i zkorumpovanost příslušných složek Policie ČR. Vláda musí co nejdříve připravit návrhy na zpřísnění kritérií pro přistěhovalectví. Česká republika nemůže být branou otevřenou pro všechny, kdo do ní chtějí vstoupit. Má být otevřena jen těm, kteří zde chtějí spořádaně žít, pracovat a dodržovat zákony. Naší povinností je bránit se vůči těm, kteří k nám vstupují s jinými úmysly.

11. Chaos v organizaci policie

Policie v posledních letech takřka permanentně provádí ve svých řadách reorganizace. To samo o sobě není nic pohoršujícího, ale reorganizace se provádí proto, aby se celý systém zefektivnil, urychlil a aby na jejím konci byly lepší výsledky. Kriminalita se u nás však v posledních letech nesnižuje a výsledky za rok 2002 i 1. pololetí 2003 dokonce dokazují, že klesá objasněnost trestných činů (viz. tabulka v kapitole 8a). Vskutku závratné výsledky reorganizací.

Od policie odchází špičkoví odborníci, vyšetřování velkých kauz zpomalí (ČT 1 Události, komentáře, idnes, 1. 4. 2003, MF Dnes 7. 3. 2003)

K 15. březnu 2003 došlo ke sloučení Úřadu finanční kriminality a ochrany státu (ÚFKOS) s Útvarem pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti formou reorganizace a vznikl nový Útvar odhalování korupce a finanční kriminality (ÚOKFK). Podle policejního prezidenta Jiřího Koláře se tak stalo z důvodu zefektivnění a urychlení práce těchto speciálních složek. Opak je však pravdou. Ještě před reorganizací opustilo řady ÚFKOSu několik zkušených vyšetřovatelů. Jedním z nich byl i šéf týmu vyšetřovatelů krachu IPB Václav Láska, který si již delší dobu stěžoval na neúnosné podmínky, které policie pro své špičkové odborníky „vytváří“. V souvislosti s reorganizací i jiní policisté připomínají: „Máme se spojovat s bývalým SPOK. Mluví se o tom už půl roku. Plán je na stole a nikdo z nás vůbec neví, zda a na co s námi počítají“. Dalším z odpadlíků byl Libor Gregor, zástupce šéfa pražské expozitury Útvaru pro odhalování korupce, a to kvůli neúnosným podmínkám u policie. „Nadřizení házejí policistům, kteří chtějí něco vyšetřit, klacky pod nohy. Doslova jim brání v řádném výkonu služby, což lze prokázat“, říká Gregor. I další policisté elitních složek hovoří rozhořčeně a dodávají, že si hledají nové místo. Jen za první tři měsíce roku 2003 podali výpověď čtyři lidé ÚFKOSu, další dva odešli krátce po reorganizaci. A jejich důvod? Nenašlo se pro ně místo v novém útvaru, protože kritizovali způsob, jakým se reorganizace provádí. Policejní vedení totiž při těchto změnách rozprášilo řadu vyšetřovacích týmů, některé odborníky převelelo k jednotkám s odlišnou specializací, jiní kvůli nespokojenosti opustili řady policie úplně. Vyškolení těchto odborníků přitom stálo státní pokladnu stamiliony. Tento stav kritizovala i Nejvyšší státní zástupkyně Marie Benešová. A co to vlastně všechno znamená pro vyšetřování? Každopádně se zbrzdí vyšetřování řady nejzávažnějších ekonomických případů, s nimi se budou muset seznamovat noví vyšetřovatelé. Jedná se například o kauzy IPB, představenstvo Komerční banky, Kreditní průmyslová banka, Evrobanka, Elektroodbyt, Železný a další. Zločiny vojáků budou napříště šetřit policisté z okresních oddělení, kteří nemají potřebné zkušenosti a znalosti. Úplně totiž zanikl zvláštní odbor pro trestné činy v armádě a tajných službách.

Policisté mají vrátit odchodné (TV Nova, 16.,17.,18. 7. 2003)

Kvůli kritice reorganizace byli policejní specialisté Martin Pavlík (ředitel zaniklého ÚFKOSu) a Martin Hádek (specialista na vojenskou trestnou činnost) převedeni na oddělení hospodářské kriminality policejního prezidia, což podle nich nebylo pro ně odpovídající místo a tak se rozhodli v květnu 2003 od policie odejít. Dostali odchodné a našli si jinou práci. I po svém odchodu do civilu nadále otevřeně kritizovali poměry u policie. Jaké ale bylo překvapení, když oba dostali dopis do ředitele Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Jiřího Pálky datovaný 3. července 2003, z kterého se dozvěděli, že od 15. března 2003 byli jmenováni do platově nižších funkcí, než které ve skutečnosti zastávali a tedy musí vrátit část odchodného, což u Pavlíka činí asi 50.000 Kč a u Hádky zhruba polovinu této částky. O své degradaci se tak dozvěděli téměř čtyři měsíce poté, co k ní mělo dojít a šest týdnů po jejich odchodu od policie. Poté, co se o celou věc začala zajímat média se ministr vnitra Stanislav Gross vyjádřil, že jde pouze o administrativní chybu a že je ochoten vymáhání části odchodného zastavit, když jej o to Pavlík s Hádkem požádají. I přes toto ujištění ministra vedení policie nadále trvalo na tom, že oba musejí část odchodného vrátit.

Závěr: Tyto případy nám dokazují, že nejen výsledky reorganizací jsou nulové, ale i samotný způsob jejich provádění si zaslouží ostrou kritiku. Od Policie ČR odešlo několik vysoce kvalifikovaných detektivů, do jejichž vzdělání investoval stát miliony. Není se čemu divit, když policisté žijí v nejistotě, co s nimi po reorganizaci bude, nikdo jim nedokáže říct, zda se s nimi ještě počítá a navíc jim jejich nadřazení ještě komplikují vyšetřování. A když už se někdo opovřížá situaci oprávněně kritizovat, tak nejen, že se pro něj v reorganizovaných složkách nenajde místo, ale vyslouží si rovněž „spravedlivou“ odměnu v podobě šikany ministerských úředníků.

12. Policisté nebo mafiáni?

Tato kapitola dokládá, že policisté se nedopouštějí jen trestných činů souvisejících s korupcí, dopravními nehodami či přehnanou agresivitou. Mezi policisty jsou pachatelé trestných činů všeho druhu, majetkovou trestnou činností počínaje a vydíráním konče. Tento stav je však alarmující, protože stejně jako předchozí případy velmi snižuje důvěru lidí v Policii ČR jako celek, zvláště pak, když pachatelé těchto trestných činů i nadále zůstávají u policie, někdy dokonce i v řídicích funkcích.

a) plať a nepůjdeš za mříže!

Policistům velí vyděrač! (MF Dnes, 19. 12. 2002, Deník Impuls, 17. 9. 2003)
(článek již obsažen v kapitole 2c)

Ministr vnitra Stanislav Gross spolu s policejními šéfy nechávají ve funkci policejního ředitele muže, který se přiznal k vydírání. Je jím Jan Pešek, který na přelomu roku 2001 a 2002 vyhrožoval násilím podnikateli Z. Fricovi, který zajišťoval práce na stavbě domu Peškova syna. Pešek žádal, aby vystavil fakturu na neexistující materiál, na jejímž základě by mohl čerpat bankovní úvěr. Z něho pak chtěl zaplatit mzdu ukrajinským dělníkům, kteří na stavbě pracovali načerno. Stíhání Peška bylo podmíněně zastaveno, protože se k činu doznal, omluvil se a uhradil vzniklou škodu. Pešek však zůstal dál ve funkci, a to i přesto, že řadový policista bývá v takovém případě zpravidla odvolán. Gross prostřednictvím své mluvčí vzkázal, že se mu setrvání Peška na ředitelském postu nelíbí, ale že s tím nemůže nic dělat. Důstojník Inspekce ministra vnitra, který případ vyšetřoval se však domnívá, že nad Peškem drží ochranou ruku celé vedení policie i sám Gross. Je to prý jeden z nejloajálnějších ředitelů.

Plať a nepůjdeš za mříže, říkal policista (MF Dnes, 25. 7. 2003)
(článek již obsažen v kapitole 2b)

Nejen na záhadná úmrtí vydíraných podnikatelů, ale také na zkorumpované policejní vyšetřovatele ukazuje pátrání po „podnikatelských“ aktivitách Tomáše Linharta (stojí za ním čtyři nevyjasněná úmrtí podnikatelů, jejichž majetku se poté zmocnil a které policie vyšetřovala jako sebevraždy). Podnikatel, který se bojí o svůj život anonymně říká : „S Linhartem mám své zkušenosti. On a policejní vyšetřovatel, který sídlil v Krakovské ulici, mne vydírali. Vyhrožovali, že pokud jim nedám peníze, dostanou mě za mříže. Vyšetřovatel si mne tenkrát pozval kvůli smyšlenému případu. Bez obalu mi řekl : Zaplať a já to zahraju do autu. Detektivové z inspekce po něm šli a chtěli ho zatknout při předávání peněz. Někdo však Linharta varoval a on schůzku zrušil. Určitá složka policie byla o nátlaku na

mne dobře informována ..., ale jaksi to usnulo. Přitom byly dostatečné důkazy, aby se to dotáhlo do konce.“ Vyšetřovatel poté odešel do civilu pracovat pro Linhartu.

Kriminalista obviněn z korupce a vydírání (Lidové noviny, 20. 9. 2003)

(článek již obsažen v kapitole 2b)

Čtyři body má obžaloba, která viní pražského kriminalistu Michala Vrána a čtyři podnikatele z různých koutů Česka z vydírání, korupce a nedovoleného ozbrojování. Hlavou skupiny měl být podle obžaloby podpraporčík kriminálky z Prahy 9 Vrána. Ten měl spolu s Vladimírem Jeřábkem, Karlem Mahrem a Davidem Vedralem loni v únoru napadnout v Praze na Palmovce dva taxikáře, zmlátit je, zavřít v Jeřábkově baru a se zbraní v ruce si na nich vynucovat vyplacení padesáti tisíc korun. Letos v lednu měl zase Vrána s Jeřábkem a dalším podnikatelem Milanem Winterlingem násilím donutit majitele autobazaru v Benátkách nad Labem, aby jim zdarma předal dva vozy v hodnotě několika set tisíc. Nakonec, když se případem začala zabývat policie, měl Vrána s Jeřábkem uplatit dva detektivy, aby je při vyšetřování "přehlédli". "Předali jim čtyři tisíce korun za to, že je policisté nebudou zvat k vyšetřování ani vyslýchat," upřesnil státní zástupce Ladislav Stahl. K tomu ke všemu se podle něj u Vrány našla spousta nepovolené munice, např. střelivo a plynové granáty.

b) chrání majetek nebo ho kradou?

Policista ukradl máslo a zubní pastu (idnes, 9. 12. 2002)

Policista Petr Merta z Chodova na Sokolovsku byl propuštěn za porušení služební přísahy zvláště hrubým způsobem bez finančních nároků za práci u policie. *Je až zarážející, jak snadno lze služebně potrestat policistu za krádež za pár korun a přitom mnoho dalších, zejména výše postavených policistů, obviněných za mnohem závažnější přestupky i trestné činy, zůstává nadále ve službě a kolikrát i ve své vysoké funkci.*

Policisté podváděli pojišťovnu (ČTK, 7. 4. 2003)

Tři policisté z Hradce Králové se zodpovídají před Okresním soudem v Hradci Králové z řady pojišťovacích podvodů, při kterých poslední tři roky fingovali dopravní nehody, za které Česká pojišťovna vyplatila pojistné kolem 5 milionů korun.

Policista si odnesl domů pokutové bloky za miliony (ČTK, 8. 4. 2003)

Ze zpronevěry pokutových bloků za 6,5 milionu korun se 8. 4. 2002 začal zpovídat před plzeňským krajským soudem bývalý šéf dopravní skupiny západočeského policejního ředitelství Petr Novák za to, že když v srpnu 2000 odcházel do civilu, odnesl si domů pokutové bloky v hodnotě 6,5 milionu korun a vrátil je až poté, co jeho nástupce zjistil nesrovnalosti v účetnictví. I tak ale v pokladně chybělo 2 milionu korun.

Čtyři policisté čelí obvinění z podvodů (MF Dnes, 9. 5. 2003)

Policejní ředitel v Domažlicích propustil tři své podřízené z dopravního inspektorátu, kteří čelí obvinění z pojišťovacích podvodů, další je postaven mimo službu. Policisté jsou stíháni od 6. 5. 2003 za podvod a zneužití pravomoci veřejného činitele, jeden z nich i za neoprávněné nakládání s osobními údaji. Policisté jsou podezřelí, že od roku 2001 nejméně v pěti případech vědomě zpracovali nepravdivé protokoly o dopravní nehodě, na základě nichž pojišťovny vyplatili 0,75 milionu korun.

Mladá policistka obviněna z podvodu (ČTK 14. 5. 2003, MF Dnes, 15. 5. 2003)

Osmadvacetiletá policistka z Břeclavi Hana Třináctá byla obviněna z podvodu a zneužití pravomoci veřejného činitele. Podle státního zastupitelství Třináctá zlegalizovala 368 aut, která měla být vyřazena z provozu, dříve je využívalo ministerstvo vnitra a ministerstvo obrany. Místo rozebrání na náhradní díly však byla auta prodána za 14 milionů korun. Třináctá k nim měla roku 2000 vydat neoprávněně potřebné doklady. Třináctá se hájí tím, že tři roky pracovala podle metodických pokynů, kontrolovali ji nadřízení a nikdo ji až do trestního stíhání neupozornil, že dělá něco špatně.

Policista půjčil odznak, kamarádi vybírali pokuty (MF Dnes, 20. 6. 2003)

Na policisty si před půl rokem hráli dva mladíci z Berouna, kteří přijeli do tržnice ve Svaté Kateřině na Tachovsku kontrolovat doklady prodejců s policejním odznakem, který jim půjčil kamarád policista z obvodního oddělení v Berouně. Mladíci chtěli od trhovců peníze. Dvaadvacetiletý policista dostal okamžitě výpověď a je vyšetřován pro trestný čin podvodu.

Policista okradl mrtvého (MF Dnes, 17., 24. 7. 2003)

Policista ze Železného Brodu na Jablonecku se při vyšetřování přiznal k tomu, že sebral platební kartu třiašedesátiletému řidiči, který 3. 7. 2003 zemřel na srdeční slabost za volantem a později z karty vybral peníze, celková škoda činila 10.000 Kč. Policista byl poté propuštěn.

Šéf policejních odborů obviněn z podvodu (Deník Impuls, 17. 9. 2003)

Šéfa policejních odborů Martina Jansu obvinil státní zástupce z podvodu a poškozování cizích práv. Jansa je podezřelý z toho, že si sám schválil navýšení měsíčních odměn o pět tisíc korun. Šlo o neoprávněné rozhodnutí, protože je neodsouhlasil výbor odborového svazu policie. Odborářskou pokladnu tak připravil o téměř 160.000 Kč. Jansa k tomu řekl, že mu výplatu špatně vypočetl ekonom. Po odhalení chyby prý peníze vrátil.

c) další prohřešky

Policista byl zatčen s překupníky semtexu (MF Dnes, 14. 9. 2002)

Obchod s jedenácti kilogramy semtexu překazilo 12. 9. 2002 speciální komando u Českého Brodu na Kolínsku. Jedním z trojice zadržených mužů je policista z Kolína, jemuž tak hrozí odchod od policie a trestní stíhání za nedovolené ozbrojování.

Expolicista je podezřelý, že vynesl spis o Růžkovi (MF Dnes, 22. 10. 2002)

Inspekce MV podezírá někdejšího policistu z toho, že před několika lety vynesl na veřejnost tajný spis o vyšetřování aféry ředitele BIS Jiřího Růžka s opilý agentem. Po měsících vyšetřování byl obviněn z úmyslného ohrožení utajované skutečnosti. Policista tímto svým trestným činem upozornil na věc ještě daleko závažnější, než spáchal on sám a tak byl „po zásluze“ potrestán.

Policista prodával drogy a sám je také užíval (idnes, 28. 1. 2003)

Šestadvacetiletý příslušník brněnské policejní motorizované pohotovostní jednotky byl dealerem pervitinu a sám jej nejméně jeden rok užíval. Navíc mařil práci svých kolegů, když lidem, s nimiž se stýkal dával echo o termínech a místech dopravních policejních kontrol. Policista byl obviněn z trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele a výroby a držení omamných a psychotropních látek.

Policistu obvinili z pěstování marihuany (MF Dnes, 12. 4. 2003)

Zástupce velitele Služby kriminální policie a vyšetřování v Náchodě čelí obvinění, že na své zahradě pěstoval marihuanu.

Policejní ředitel platil z černého fondu večírky (MF Dnes, 13. 9. 2003)

Černý fond na „reprezentaci“, tedy pití, jídlo a zábavu, vytvářel ze státních peněz hodonínský policejní ředitel Jaroslav Příkryl. Ještě jako šéf městského policejního ředitelství v Brně vyplácel podřízeným kolektivní odměny, které policisté vzápětí vraceli do společného fondu. Z něj se pak platilo nadstandartní občerstvení pro vybrané lidi. Na poradách a výjezdních zasedáních tak za pět let Příkrylova brněnského angažmá proteklo až čtvrt milionu korun. Státní zástupce obvinil Příkryla ze zneužití pravomoci veřejného činitele. Jaroslav Příkryl působil ve vedení brněnské policie deset let až do loňského roku, kdy byl z tohoto postu převelen do čela okresního ředitelství v Hodoníně. Tehdy ho místo stály pochybnosti o práci brněnských policistů, například falšování statistik.

Inspekce na vnitra stíhá vlastního důstojníka (Právo, 16. 9. 2003)

Inspekce ministra vnitra trestně stíhá vlastního vysokého důstojníka Milana K., který je podezřelý, že nezákonně shromažďoval osobní data policistů. Stíhaný důstojník řídil jedno ze dvou oddělení zaměřených na odhalování trestné činnosti pražských policistů. "O vzniklém podezření jsme okamžitě uvědomili státního zástupce, který nyní na návrh inspekce zahájil trestní stíhání a řídí vyšetřování," řekl v pondělí Právu ředitel Inspekce ministra vnitra Mikuláš Tomin, který policistu okamžitě postavil mimo službu. Policista byl obviněn z trestného činu neoprávněného nakládání s osobními údaji. Vyšetřování by mělo objasnit účel, ke kterému obviněný osobní data policistů nezákonně shromažďoval.

Na služebně si policisté sušili marihuanu (Blesk, 18. 9. 2003)

Příslušníci cizinecké a pohraniční policie v Nové Lhotě na Hodonínsku sušili na topení marihuanu a údajně ji i kouřili. Marihuanu získali policisté z políčka nedaleko hranic se Slovenskem, které si zřídil neznámý pěstitel. Úrodu sice muži zákona zničili, část rostlin si ale nechali pro vlastní potřebu. Podle informací Blesku, nepadla o likvidaci nelegální plodiny v úředních záznamech jediná zmínka. Zástupce referátu to dokonce měl kouřit i se svou manželkou a u šéfa oddělení se sušená marihuana našla ve váze na stole jako dekorace. Proti nikomu zatím není vedeno trestní stíhání, záležet bude na rozhodnutí státního zastupitelství.

Dvě ženy z cizinecké policie byly obviněny ze zneužití pravomoci (Lidové noviny, 25. 9. 2003) (článek obsažen již v kapitole 9)

Dvě občanské pracovnice cizinecké policie v Karlových Varech obvinila plzeňská protikorupční policie ze zneužívání pravomocí. "V rozporu s platnou právní úpravou vyřizovaly a rozhodovaly o žádostech cizinců o prodloužení jejich pobytu na území České republiky," sdělila ČTK mluvčí policejního prezidia Blanka Kosinová. Policie obě ženy obvinila asi před dvěma týdny.

Závěr: V takových případech, kdy policisté spáchají trestný čin, musí v první řadě dojít k jejich rychlému a tvrdému potrestání. Je trestuhodné, že řadový policista, který ukradne potraviny za pár korun může být potrestán okamžitě, zatímco okresní policejní ředitel, který se přizná k vydírání i nadále zůstává nejen u policie, ale dokonce i ve své funkci. A takoví policisté mají jít svým podřízeným příkladem? Situace nasvědčuje tomu, že podle policejního prezidenta a ministra ano.

13. Velký bratr naslouchá

Odposlech telefonického rozhovoru, jako jeden z prostředků operativně pátrací techniky, je významným instrumentem umožňující efektivnější boj bezpečnostních složek státu při postihování trestné činnosti. Současně ale také představuje zásadní a závažný zásah do základních práv a svobod občanů, je narušením nedotknutelnosti jejich soukromí. Proto by jeho použití mělo být spíše výjimkou než pravidlem, proto jeho použití je přesně upraveno zákony, proto schválení jeho použití a kontrola jeho používání náleží do rukou soudů. Počet legálních odposlechů u nás od roku 2000 vzrostl 28 krát. Toto číslo jednoznačně svědčí o tom, že policie, potažmo ministr vnitra se ubírá k praktikám typickým pro státy totalitní. Snaží se nepřipustně pronikat lidem do soukromí, což budí dojem, že jsme opět monitorováni. Policejní prezident a členové vlády to vysvětlují velkým nárůstem počtu mobilních telefonů. Tento argument je však směšný. Od roku 2000 stoupl počet odposlechů téměř třicetkrát, zatímco počet mobilních telefonů v tomtéž období vzrostl pouze čtyřikrát.

Odposlechů přibývá, tvrdí opozice (Lidové noviny, 27. 9. 2003)

Množství legálních - tedy soudně povolených - odposlechů má stále stoupající trend. Je o tom přesvědčen šéf sněmovní komise pro kontrolu použití policejní operativní techniky Jiří Bílý (ODS). Proto vyzval ministra vnitra Stanislava Grosse (ČSSD), aby doložil, kolik z provedených odposlechů vedlo k odhalení trestné činnosti. "Tak by resort vnitra mohl prokázat, že vzhledem k množství kriminálních živelů je takový počet odposlechů nutný a že nejsou policií zneužívány," podotkl Bílý. Pokud by úspěšnost odposlechů byla třeba 80 procent, tak to podle Bílého rozhodně ovlivní smýšlení občanů o této nepopulární aktivitě, která se stále nezbavila pachuti minulého režimu. "Nyní to navíc budí dojem, že jsme opět monitorováni," zdůraznil Jiří Bílý. K názoru, že odposlechů letos opět přibývá, dospěl po kontrole na policejním útvaru zvláštních činností, který je provádí. "Nezjistili jsme žádné porušení zákona. Vše bylo, jak má - řádné povolení od soudu, doba trvání byla přesně tak, jak soud povolil," uvedl Bílý. "Nedokážu odhadnout, jaký nárůst zaznamená počet odposlechů v letošním roce," připustil Bílý. V roce 2002 se podle jeho informací počet legálních odposlechů vyšplhal na 9452, což je skoro čtyřikrát více než předloni, a dokonce téměř osmadvacetkrát více než v roce 2000 (pouhých 341). Policejní prezidium přiznává o dva tisíce odposlechů za loňský rok méně, nárůst by tedy byl "pouze" trojnásobný. Resort vnitra se ústy policejního prezidenta Jiřího Koláře snaží rozptýlit obavy opozice ze stoupajícího počtu odposlechů. "Řekl, že to má jednu velkou příčinu, a to velký počet mobilů," tlumočil vyjádření Koláře poslanec Bílý.

Závěr: Stak citlivým nástrojem, jakým jsou odposlechy, je třeba nakládat velmi uvážlivě. Jedná se totiž o hluboký zásah do soukromí jednotlivců a do tajemství doručovaných zpráv, která chrání i Listina základních práv a svobod. Je proto třeba odposlechy navrhopat a schvalovat jen v těch nejzávažnějších případech a po zralém uvážení všech okolností a dbát na to, aby byla dodržována všechna zákonná pravidla.

Závěr

Základním cílem Černé knihy policejních hříchů je upozornit na kritickou situaci, v níž se v současnosti nachází Policie ČR. Přesto, že soupis zde uvedených skutků je ohromující, nejedná se o plný výčet, ale jen o špičku ledovce. Je reálné se domnívat, že skutečný stav je ještě mnohem horší, o čemž vypovídají nejen každoroční zprávy Inspekce ministra vnitra. Tyto výroční zprávy však obsahují pouze suchou statistiku, kdežto až na základě této knihy je možné utvořit si obraz toho, jak je situace ve skutečnosti kritická.

Tento soupis upozorňuje pouze na nedostatky v práci Policie ČR, kde vrcholnou odpovědnost nesou policejní prezident Jiří Kolář a ministr vnitra Stanislav Gross. Policejní prezident je odpovědný za každodenní činnost svého sboru a za jeho výsledky. Ministr vnitra by pak měl vytvářet pro policii takové podmínky, aby mohla řádně fungovat. Na základě výše uvedených problémů ale musíme dojít k závěru, že oba svou odpovědnost nezvládli.

Ministr vnitra však neřídí pouze policii, ale ve své kompetenci má i spoustu jiných oblastí. V jejich řízení však není o mnoho úspěšnější než v řízení policie. Jen namátkou lze jmenovat nedostatečné vybavení Hasičského záchranného sboru technikou pro záchranu lidských životů, selhání komunikace při povodních v srpnu 2002, neustále doplňované a opravované seznamy donašečů bývalé StB, deforma veřejné správy, která svým „fungováním“ přináší občanům, obcím a krajům více problémů než užitku a neúměrně zatěžuje veřejné rozpočty, a tak bychom mohli pokračovat ještě dlouho.

Výkony vedoucích představitelů nesmíme poměřovat tím, jaký mají politický vliv, jak pěkně dokáží v médiích mluvit, nebo tím, že o problémech vědí a dokáží je pojmenovat. Jejich odpovědnost spočívá v tom, že problémy, které se v jejich resortu vyskytnou, dokáží řešit. A pokud ne, musí svou práci přenechat někomu jinému.

Z celého výčtu prohřešků plyne jediný možný závěr. To, co se odehrávalo a odehrává v řadách Policie ČR již není možné odbýt konstatováním, že se jedná o pochybení jedince, případně několika jedinců. Četnost a zejména charakter a závažnost pochybení policistů může vést k jedinému možnému závěru: **jde o zásadní systémovou chybu, za kterou nesou odpovědnost dva lidé, a to ministr vnitra Stanislav Gross a policejní prezident Jiří Kolář.** Jelikož se jedná o systémová pochybení tak zásadního charakteru, jejich odpovědnost může spočívat pouze v jediném:

Stanislav Gross a Jiří Kolář musí ze svých funkcí odstoupit!